



Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

12 КАСТРЫЧНИКА 2016 г. СЕРАДА № 197 (28307)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А



Чаму ніяк не адрамантуюць дарогі...



У рэйд па гарадскіх падвалах і гарышчах



Незнаёмец з інтэрнэту прапанаваў работу...

М С

СТАР. 6

СТАР. 6

ГАНДАЛЬ І ИНВЕСТИЦЫІ — добрая аснова для далейшага супрацоўніцтва Беларусі і Вялікабрытаніі

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка разлічвае на адкрыццё новай старонкі ў адносінах паміж Беларуссю і Вялікабрытаніяй. Аб гэтым Аляксандр Лукашэнка заявіў учора на сустрэчы з членам брытанскай каралеўскай сям'і прынцам Майклам Кенцікам, перадае карэспандэнт БЕЛТА.



Фота БЕЛТА.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ў сферы міждзяржаўных адносін Беларусі і Вялікабрытаніі неперладольных пытанняў няма. «Калі ўжо быць абсалютна шчырым, Вялікабрытанія, напэўна, не вельмі цікавілася сітуацыяй у Беларусі і, хутчэй за ўсё, дзейнічала ў фарватары дэянняў Бруселя, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Ваш прыезд, спадзяюся, адкрые новую старонку нашых адносін, і вельмі многія палітыкі і бізнесмены, якія зацікаўлены Беларуссю, атрымаюць гэту характарыстыку з вашых вуснаў».

«Мы вельмі спадзяёмся, што нашы адносіны з Вялікабрытаніяй будуць развівацца. У нас вялікі інтарэс у гандлі», — заявіў Прэзідэнт.

Ён адзначыў, што Вялікабрытанія ўваходзіць у лік асноўных партнёраў Беларусі ў пытаннях гандлю і інвестыцый. «Гэта добрая аснова для нашага далейшага супрацоўніцтва. Я хачу, каб вы ведалі, што мы сумленна і шчыра чакаем ваш бізнес у Беларусі. Па любых пытаннях, якія вас цікавяць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт дадаў, што ў Беларусі няма ніякіх абмежаванняў і абавязальстваў, якія перашкаджаюць развіццю гандлю і супрацоўніцтва ў розных сферах з Вялікабрытаніяй.

Аляксандр Лукашэнка таксама падзякаваў за велізарную дапамогу і дабрачыннасць, якую Вялікабрытанія аказвае ў адносінах да дзяцей з тэрыторый, што пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС. «Вы падставілі сваё плячо і дапамаглі нам аздаравіць тысячы дзяцей. За гэта вам вялікая ўдзячнасць», — адзначыў беларускі лідар.

У сваю чаргу прынц Майкл Кенцік падзякаваў за цёплы прыём, адзначыўшы, што для яго вялікае задавальненне знаходзіцца ў Беларусі. Ён падкрэсліў, што з'яўляецца першым прадстаўніком брытанскай каралеўскай сям'і, які наведае Беларусь.

Паводле яго слоў, гэты візіт асабліва звязаны са сферай развіцця і палітыцы беларуска-брытанскага гандлёвага адносінаў.

Прынц Майкл Кенцік з 1981 года займаецца бізнесам і дабрачыннасцю. Узначальвае ўласную кансалтынгавую кампанію, якая працуе ў розных краінах свету і аказвае шырокі спектр паслуг у сферах будаўніцтва, тэлекамунікацый, страхавання, фінансаў, турызму, медыцыны, авіяцыі і аўтамабілебудавання.

Па выніках 2015 года Вялікабрытанія заняла трэцяе месца сярод гандлёвых партнёраў Беларусі ў свеце, уступіўшы толькі Расіі і Украіне. Беларускі экспарт у Вялікабрытанію склаў \$2,98 млрд, імпорт — \$176,2 млн.

У краіне забяспечана стабільная работа галін сацыяльнай сферы

Аб гэтым расказала Прэзідэнту Беларусі Аляксандру Лукашэнку віцэ-прэм'ер Наталля Качанова, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Сёла та забяспечана стабільная работа галін сацыяльнай сферы. Перш за ўсё, прафінансаваны і своечасова выплачваюцца пенсіі і дапамогі, стывендыі, захавана станючая дэмаграфічная дынаміка», — сказала віцэ-прэм'ер.

«Кадры вырашаюць усё. І гэта сітуацыя ў сацыяльнай сферы, якую вы ва ўрадзе куріруеце, вымушае жадаць лепшага. Мяне насцярожвае нават сама ацэнка кадраў па ўсіх напрамках», — заявіў Прэзідэнт.

СТАР. 2

У пазалоце восені



Фота Антона КИШЧУКА.

ЦЫТАТА ДНЯ



Павел КАЛАУР, старшыня праўлення Нацыянальнага банка:

«У Нацыянальнага банка, як і ў іншых цэнтральных банкаў, ёсць практыка пастаяннага аналізу і ацэнкі неабходнасці змены (ці захавання) стаўкі рэфінансавання. На апошнім пасяджэнні праўлення было прынята раіснае накуль захавання стаўкі рэфінансавання».

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 11°
Віцебск	+ 7°
Гомель	+ 9°
Гродна	+ 10°
Магілёў	+ 7°
Мінск	+ 8°

Курсы замежных валют, устаноўлены НБ РБ з 12.10.2016 г.

Долар ЗША	1,9130
Еўра	2,1259
Рас. руб.	0,0307
Укр. грыўня	0,0740

■ Парламенцкі дзёнік

Ініцыятывы ўжо ёсць

Учора ў ніжняй палаче адкрылася першая сесія шостага склікання



Фота БЕЛТА.

Дэпутаты выбралі старшыню — ім стаў Уладзімір АНІСІМОВІЧ, які займаў адпаведную пасаду ў Палаце прадстаўнікоў чвэрэтага і пятага скліканняў. Акрамя гэтага, у ніжняй палаче былі сфарміраваны працоўныя органы сесіі — лічбына камісія і сакратарыят, таксама дэпутаты зацвердзілі назвы і колькасць пастаянных камісій — яны, дарэчы, засталіся тыя ж.

Прадстаўнікоў партый стала больш

На ўчарашнім пасяджэнні прысутнічаў поўны склад Палаты прадстаўнікоў — 110 дэпутатаў.

Па традыцыі першую сесію новага склікання адкрыла старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў Лідзія ЯРМОШЫНА. Яна каротка ахарактарызавала новы склад Палаты прадстаўнікоў. Па яе словах, 27 дэпутатаў працавалі ў пятым скліканні.

— Гэта дазволіць захавець пераемнасць у працы парламента, а ўпершыню выбраныя дэпутаты, якіх большасць, дадуць імпульс праватворчай дзейнасці, — лічыць старшыня Цэнтральнай камісіі.

У Палаце прадстаўнікоў шостага склікання 38 жанчын, што складае 34,5% ад агульнай колькасці дэпутатаў. Для параўнання, па выніках выбараў 2012 года было выбрана 29 жанчын.

СТАР. 2

■ Супрацоўніцтва

СУХІ ПОРТ ШАЎКОВАГА ШЛЯХУ

Спецыялісты разлічваюць, што кітайска-беларускі індустрыяльны парк «Вялікі камень» атрымае статус партовай свабоднай эканамічнай зоны

Гэты аб'ект павінен стаць узорна-паказальным тэхналагічным комплексам і прыкладам інвестыцыйнага супрацоўніцтва дзвюх дзяржаў. Аб тым, як сёння вядзецца будаўніцтва парка і перспектывах яго развіцця карэспандэнт «Звязды» расказаў першы намеснік генеральнага дырэктара кітайска-беларускага прадпрыемства «Кампанія па развіцці індустрыяльнага парка» Кірыл КАРАЦЕЕУ.

СЦЁКІ МАКСІМАЛЬНАЙ АЧЫСТКІ

— *Рэальна будаўнічыя работы на тэрыторыі індустрыяльнага парка «Вялікі камень» былі распачаты вясной мінулага года. Сам парк займае 90 квадратных кіламетраў, аднак на першым этапе перад вашай кампаніяй бы-*



ла пастаўлена задача падрыхтаваць стартавую зону плошчай 3,5 квадрата кіламетра (350 га). Што з запаланага ўжо зроблена?

— Мы сёння практычна завяршаем будаўніцтва інжынерна-транспартнай інфраструктуры на плошчы 351 га. Фактычна пабудавана 13 кіламетраў дарог, 5 вуліц з інжынернымі сеткамі і камунікацыямі пад ім і з магчымацю падключэння да іх раз'ідэнтаў. З'явілася водазаборная свідравіна, якая будзе забяспечваць вадой участак з пункту гледжання патрэбнасці ў ваде як прамысловасці, так і будучага насельніцтва. Праектам прадуладжаны ачышчальныя збудаванні дажджавых, а таксама гаспадарча-бытавых сцёкаў. Заўважу, што ачышчальны комплекс бытавых сцёкаў не мае аналагаў у нашай краіне, бо ступень ачысткі вады ў ім адпавядае рыбагаспадарчаму спажыванню і водакарарыстанню, таму па некаторых крытэрыях на выхадзе вада будзе нават чысцейшай, чым пітная ў гарадах.

СТАР. 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Расія дапусціць на свой рынак сельскагаспадарчыя тавары з Турцыі

Кіраўнік расійскай дзяржавы Уладзімір Пуцін пасля перамоў з турэцкім лідарам Рэджэпам Тайіпам Эрдаганам паведамаў, што Расія дапусціць на свой рынак сельскагаспадарчыя тавары з Турцыі. Сярод іх кастыяквыя і цытрусавыя. Як удакладніў памочнік кіраўніка Расельскагаснагляду Аляксея Аляксеева, качучы аб зніжцы абмежаванняў, першымі на рынку Расіі з'явіцца турэцкія цытрусавыя, персікі і слівы.

У ЗША расце колькасць ахвяр урагану «Мэцью»



Колькасць ахвяр урагану «Мэцью» ў ЗША ўзрасла да 30 чалавек, паведамляе тэлеканал NBC. Смяротныя выпадкі зафіксаваны ў пяці штатах. Найбольшая колькасць ахвяр — у Фларыдзе. Там загінулі 12 чалавек, трое — у выніку прамога ўдару шторму і дзевяць — ад атручэння чадным газам, зборю з электразабеспячэннем і іншых ускладненняў, выкліканых стыхіяй. Большасць ахвяр патанулі ў сваіх аўтамабілях, спрабуючы выбрацца з зоны бедства, дзе многія рэкі выйшлі з берагоў. З-за абрываў ліній электраперадач у Джорджыі, Фларыдзе і Паўднёвай Караліне без электрычнасці засталіся больш за 1,5 млн чалавек, паведамляе NBC.

«Іскандэры» ўсхвалявалі Еўропу

У Мінабароны Расіі адрэагавалі на паведамленні ЗША аб перакідцы ракетных комплексаў «Іскандэр» у Калінінградскую вобласць: там заявілі, што сакрэту з гэтага не рабілі, а працэс дазволіў удакладніць параметры амерыканскага ваеннага спадарожніка, які сачыў за транспарціроўкай. Падраздзяленні ракетных войскаў з комплексаў «Іскандэр» перакідавалі і будуць перакідаваць у Калінінградскую вобласць у рамках баявой падрыхтоўкі, заявіў афіцыйны прадстаўнік Мінабароны Расійскай Федэрацыі генерал-маёр Ігар Канашэнкаў. Кіраўніцтва шэрагу еўрапейскіх краін раскрытыкавала Расію за такія дзеянні. У Швецыі перадыслакацыю «Іскандэраў» назвалі правакацыяй, якая абвастрае сітуацыю ў Балтыйскім рэгіёне. За дзень да гэтага міністр замежных спраў Польшчы Вітольд Вашчыкоўскі заявіў, што дзеянні Расіі з'яўляюцца «абсалютна неадэкватным адказам на тое, што робіць НАТО». Паводле яго слоў, Польшча і краіны Балтыі не маюць агрэсіўных намераў у дачыненні да Расіі, а таму няма падстаў для ўзмацнення калінінградскага гарнізона.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Воцат — выдатная прафілактыка інсульту і сардэчнага прыступу?

Яблычны воцат, на думку брытанскіх даследчыкаў, зніжае рызыку інфаркту і інсульту. Яны рэкамендуець рэгулярна ўжываць дадзены прадукт. Рэцэпт такі: 30 мл воцату раствараюць у 200 мл вады (адна шклянка) і выпіваюць перад ежай. Гэта дазволіць знізіць паказчыкі «шкіднага халестэрыну» на 13%. А менавіта гэты паказчык павялічвае рызыку развіцця сардэчна-сасудзістых захворванняў. Дарэчы, яблычны воцат таксама спрыяе зніжэнню вагі, памяншае артычны боль і ратуе пры высіпанні на скуры. Але навукоўцы агаворваюць: людзі, якія прымаюць прэпараты для зніжэння паказчыкаў халестэрыну, не павінны адмаўляцца ад таблетак і пераходзіць на воцат. Дададзены прадукт можа быць толькі дадатковым сродкам прафілактыкі ускладненняў.

КОРАТКА

Беларусь кампенсуе недаплату за газ да 20 кастрычніка бягучага года. Сума недаплаты на сёння складае \$281 млн. «Гэтыя грошы зарэзерваваны ў бюджэце Беларусі, і яны будуць своечасова выплачаны», — сказаў міністр энергетыкі Уладзімір Патупчык.

Беларусь і Польшча маюць намер сумесна ўдзельнічаць у рэалізацыі глабальнага праектаў, якія вылучыла Кітайская Народная Рэспубліка — ініцыятыўе «Адзін пояс, адзін шлях».

Вікторыя Азаранка выступіць дырэктарам дзіцячага тэніснага падагульняючага турніру сезона, які абудзецца ў Мінску на кортах Рэспубліканскага цэнтра алімпійскай падрыхтоўкі.

Беларусь падпісала з Сусветнай арганізацыяй інтэлектуальнай уласнасці пагадненне аб стварэнні Цэнтраў падтрымкі тэхналогіі і інавацыі SAIU ў краіне.

Нацыянальная кінастудыя «Беларусьфільм» стане цэнтрам вытворчасці фільмаў, што здымаюцца з дзяржаўнай падтрымкай.

■ Майстры

БОГ АГНЮ І ГЛІНЫ

Яго запаветная мара, з якой жыў апошняй 14 гадоў, — гэта музей керамікі ў Бабруйску. Валерый Калтыгін — ініцыятар і нязменны кіраўнік арыгінальнага праекта «Арт-Жыжаль», майстар высокага класа. Нездарма на яго плённы едуць керамісты нават з тых краін, якія заўсёды дыктавалі моду ў гэтым відзе мастацтва. Ён для іх аўтарытэт. Чаго не скажаш пра іншых. Таму дагэтуль усе яго намаганні зрабіць музей разбіваюцца аб глухую сцяну непаразумення. Ён ужо так стаіміў у змаганні, што апошнім часам стаў усур'дэ падумаваць: а можа, рэалізаваць гэту ідэю ў Расіі? Прапановы такія ёсць. Але ж з чым тады застанеца родны Бабруйск?

Нясумная кераміка

Святлана Стрэгіна, намеснік дырэктара Магілёўскага абласнога мастацкага музея імя П. Масленікава, называе Валерыя Калтыгіна не проста прафесіяналам, але і чалавекам з высокай ступенню патрыятызму. Ёй добра вядома, як за мяжой рэагуюць на яго імя. Там ён Майстра з вялікай літары, які валодае каштоўнымі ведамі і бязмежным талентам. А яго «Арт-Жыжаль» — школа найвышэйшага майстэрства.

— Я неаднаразова пісала пра гэтыя плённы, сама выяжджала на базу, дзе яны праходзяць, і магу сказаць, што і самі плённы, і тое, што робіць Калтыгін, — вялікая справа высокага класа і прафесіяналізму, — кажа Святлана. — Нашата людзей, якія могуць нешта прапанаваць і ўвасобіць



У майстра ўсе работы з падаткам (побач яго твор «Жалезнае алібі»).

гэта ў жыцці. Валерый Аркадзевіч — шматгранная асоба, таленавіты педагог, выключны мастак, самаадданы сваёй Радзіме чалавек, які вельмі любіць і паважае гісторыю краіны, яе традыцыі. Школа керамікі ў Літве заўсёды была высокага ўзроўню, але прадстаўнікі гэтай краіны імкнуцца ўдзельнічаць у гэтых плённах, чым сведчаць, што мы — на належным узроўні.

Сёння неведальнікі мастацкага музея могуць азнаёміцца з вынікавай выставай 14-га плёнэру па кераміцы «Арт-Жыжаль».

СТАР. 6



У краіне забяспечана стабільная работа галі сацыяльнай сферы

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што настаў час рухацца ў напрамку вырашэння адпаведных пытанняў. «Вы убачылі людзей, кадры, наколькі яны здольныя ці няздольныя працаваць. Пытанне не ў тым, каб кагосьці пакараць, зламаць (у кожнага свая сям’я, лёс і гэтак далей), але калі чалавек не цягне, яго трываць нельга. Таму калі патрэбны нейкія кадравыя перастановаў і змяненні, гэта трэба бачыць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Праблемныя пытанні Прэзідэнт абазначыў на прыкладзе канкрэтных галін. Адна з іх — спорт. «Мы ўсе назіралі экзамен нашых спартсменаў на Алімпійдзе ў Рыа. І я гляджу на балбатню гэту з боку нашых чыноўнікаў ад спорту (яны задаволены, усё добра). Яны, можа, і задаволены, але не мы з вамі і не народ. Такого па-срэдняга, ненармальнага выступлення мы проста не чакалі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Пытанне ў тым, што ў спорт укладзены велізарныя сродкі (і яны самі аб гэтым гаварылі). Ніякіх прэтэнзій не было. А дзе вынік? А выніку, каб задаволіць патрабаванні народа, на народных ж грошы туды паехаці, няма, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — А ў іх усё добра, і ўжо гатовы алімпійскі сход праводзіць, нягледзячы на тое, што яны дзясяткі разоў скажаў: ідзіце да Косінца і Качанавы, укладайцеся па федэрацыях, па кадрах, па Міністэрстве спорту, па ўсіх пытаннях, а потым будзем праводзіць. Праводзіць з людзьмі, якія будуць працаваць у новым алімпійскім цыкле».

Паводле слоў Прэзідэнта, ёсць праблемныя моманты ў і сферы адказнасці Міністэрства культуры. У прыватнасці, гэта датычыцца кінематаграфічнай галіны. «Выпадкова трапіў на ток-шоу аб кіно. Проста сорамна было слухаць. Аказваецца, у нас не здзімаюць кіно, як некаторыя кажуць, таму што ідзе рамонт на кінастудыі «Беларусьфільм». Тады паўстае пытанне, а што, у часы Пташукі (рэжысёр Міхаіл Пташук. — **Завуага БЕЛТА**), калі ён здымаў «У жніўні 44-га», лепшыя умовы былі? Не. Але фільм знялі добры», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Ён таксама канстатаваў, што ў Беларусі часта здымаюць розныя рэйсыякі серыялы, у тым ліку з удзелам беларускіх акцёраў. «Магчыма, здымаць і не перашкаджаюць рамонты. Больш таго, я бываў раней у кіношніку, слухаў іх размовы. Яны ні ў чым не змяніліся — усё чагосці не хапала. І я аднойчы прапанаваў: пакладзіце мне на стон сцэнарый нармальнага глыбокага ідэянага фільма. Або лёгкага, простага, але цікавага для народа. І што вы думаеце, прынеслі і паклікалі? Не», — сказаў Прэзідэнт.

«Ці вазьміце адукацыю, — прапанаваў кіраўнік дзяржавы. — Мы вельмі шмат аб гэтым гаворым. Неяк няма тут таксама руху. Я не гавару, што нам адукацыя трэба глыбока рэфармаваць, аб калена штосці ламаць. Хутчэй, наадварот, яе трэба абараняць, каб захаваць усё лепшае ў ёй. Але трэба здымаць праблемы, якія назбіраліся. Яны ж не маюць глабальнага характару».

На аналагічныя недапрацоўкі Аляксандр Лукашэнка ўказаў і ў сферы аховы здароўя. «Грошы вялікія ўклялі. Так, ёсць прагрэс па галоўных напрамках, і гэта прызнана ва ўсім свеце», — канстатаваў беларускі лідар. Адначасова ён заклікаў за гэтымі вялікімі дасягненнямі не забываць аб больш дробных пытаннях і праблемах, якія, без належнай да іх увагі, могуць перакрыць усё станоўчае.

«Таму трэба нам неяк разварнуць сацыяльную сферу, каб яны (кіраўнікі розных устаноў) і ведамтваў, — **Завуага БЕЛТА**) не хадзілі з працягнутай рукой і не гаварылі, што ў іх там рамонт або дах пацёк, або студыю заліло, або аўдыторыя не такая. Трэба варушыцца кожнаму. Калі не варушацца, трэба людзей мяняць», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Адказваючы на пытанні журналістаў па выніках даклада кіраўніку дзяржавы, Наталія Качанова адзначыла, што прымаюцца меры па павышэнні эфектыўнасці работы кожнай арганізацыі і устаноў. Значная ўвага пры гэтым надаецца развіццю пазабюджэтнага фінансавання. «Мы разумеем, што ёсць пытанні, якія патрабуюць сёння рашэнняў, у тым ліку кадравыя, — канстатавала Наталія Качанова. — Сёння перад міністэрствамі сацыяльнай сферы стаіць задача, каб кожны ўкладзены бюджэтны рубель выкарыстоўваўся эфектыўна і прыносіў аддачу».

Гаворачы аб фарміраванні бюджэту на 2017 год, віцэ-прэм’ер падкрэсліла факт захавання стабільнага фінансавання сацыяльных галін. У прыватнасці, заробточную плату работнікаў бюджэтнай сферы ў наступным годзе плануецца павысіць на 9%.

ПРЭЗІДЭНТ ВЫКАЗАЎ СПАЧУВАННІ Ў СУВЯЗІ СА СМЕРЦЮ АНДЖЭЯ ВАЙДЫ

Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста выказаў спачуванні ў сувязі са смерцю польскага рэжысёра Анджэя Вайды яго удаве Крысціне Захватовіч. Аб гэтым БЕЛТА паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«У Беларусі яго добра ведалі як аднаго з заснавальнікаў і вядучых прадстаўнікоў польскай кінематаграфічнай школы, чалавека з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй», — гаворыцца ў спачуванні.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што фільмы Анджэя Вайды вымушаюць глядачоў розных пакаленняў па-іншаму глядзець на свет і шукаць адказы на адвечныя пытанні, а творчасць рэжысёра стала неад’емнай часткай скарбіцы еўрапейскага кіно.

СЯБРУЕМ МОВАМІ

Гаворкі як найвялікшае багацце

Беларуска-польскія моўныя стасункі разглядалі на Міжнароднай навуковай канферэнцыі, што праходзіла ў Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Акрамя айчынных даследчыкаў, у ёй прынялі ўдзел спецыялісты з Польскай акадэміі навук.

Сувязі літаратурнай і культурнай, узаемапранікненне дзвюх моў сталі аб’ектам самай пільнай увагі даследчыкаў. Так, **кандыдат філалагічных навук, дацэнт вераніка КВРЦОВА** вывучала беларускія гаворкі Беластоцчыны. Яна звярнула ўвагу на тое, што дыялекты часта недацэннахваюць. Іх прынята лічыць тым, што неўзабаве павінана ўліцца ў літаратурную мову. Навукоўцы ранейшых часоў меркавалі, што ў XXI стагоддзі дыялекты зусім знікнуць з моўнай карты. Аднак гэтага не адбылося. Гаворкі і сёння з’яўляюцца тым багаццем, якім поўніцца моўная скарбніца краіны.

Доктар гуманітарных навук з Польшкі Малгажата-Марыя АСТРУЎ расказала, што Інстытут славістыкі Польскай акадэміі навук ужо пяць дзесяцігоддзяў супрацоўнічае з Інстытутам мовазнаўства імя Якуба Коласа Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Палькі вывучаюць польскія гаворкі ў Беларусі. А беларусы, у сваю чаргу, — беларускія гаворкі ў Польшчы. За каардынаванне такога праекта Малгажата ўганаравана на канферэнцыі ў Мінску спецыяльным дыпломам. Такую ж узнагароду атрымаў і яе калега, **доктар гумантарных навук Міраслаў ЯНКОВЯК**. Ён непасрэдна вывучае беларускія гаворкі, пра што і расказаў карэспандэнту «Звязды»:

— Я меў магчымасць даследаваць гаворкі беларусаў не толькі на тэрыторыі Польшчы (Падляшша і Беластоцчыны), але і Літвы, Латвіі, Расіі (паўндэвай Пскоўшчыны). Калі народ жыве па-за межамі сваёй краіны, то, натуральна, ён часта дзвюх-, трох-, а то і чатырохмоўны. Гэта тычыцца і тых, з кім мне даводзілася кантактаваць падчас даследаванняў. Людзі часта размаўляюць, напрыклад, на беларускі і польскі, беларускі і літоўскі мовах. Найгорш структура беларускіх гаворак захавалася на тэрыторыі Расіі і Латвіі, найлепш — у Польшчы і Літве. Гэта звязана з тым, што, напрыклад, у Польшчы і дагэтуль ёсць школы на беларускай мове, маецца падтрымка з боку дзяржавы, працуюць грамадска-культурныя таварыствы, якія падтрымліваюць мову.

Цікава прасачыць і сацыяльны статус беларусаў з Польшчы, якія размаўляюць на роднай мове. Па словах эксперта, гэта перш за ўсё людзі, якія жывуць у вёсцы, — цалкам натуральна, што яны карыстаюцца дыялектам. З іншага боку, Міраслаў назірае такую тэндэнцыю сярод беларускай інтэлігенцыі, што жыве за мяжой: яны свядома выбіраюць і падтрымліваюць мову.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. *nina@zviazda.by*

Ініцыятывы ўжо ёсць

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Гэта сведчыць пра імкненне грамадства павялічыць ступень удзелу жанчын у вырашэнні дзяржаўных спраў, — выказала меркаванне Лідзія Ярмошына.

Яна звярнула ўвагу на тое, што павялічылася прадстаўніцтва палітычных партыі ў парламенце. Зараз у складзе Палаты прадстаўнікоў 16 дэпутатаў, што прадстаўляюць пяць палітычных партыі. Тры дэпутаты, у тым ліку кіраўнік партыі — Мікалай Улаховіч — прадстаўляюць Патрыятычную партыю. Камуністычную партыю Беларусі прадстаўляюць 8 дэпутатаў, Ліберальна-дэмакратычную — адзін дэпутат, Аб’яднаную грамадзянскую партыю — адзін дэпутат і Рэспубліканскую партыю працы і справядлівасці — 3 дэпутаты.

— Мінупія выбары паказалі, што выбаршчыкі аддаюць перавагу людзям годным, паспяховым у прафесійнай дзейнасці, — заявіла старшыня Цэнтрвыбаркама. — 40 выбарных дэпутатаў з’яўляліся кіраўнікамі, 22 — намеснікамі кіраўнікоў арганізацый, 7 — кіраўнікамі мясцовых прадстаўнічых і распарадчых органаў, 4 дэпутаты былі членамі Савета Рэспублікі пятага склікання. 34 дэпутаты ўзнагароджаны ордэнамі і медаламі, 4 маюць ганаровыя званні, 15 — вучоную ступень. Сярод дэпутатаў ёсць юрысты, эканамісты, педагогі, інжынеры, аграномы, ваеннаслужачыя, урачы, дзеячы культуры, вядомыя спартсмены, прадстаўнікі іншых прафесій.

У прыярытэце — эксперт і бізнес

Пасля таго як былі аб’яўлены вынікі таёмнага галасавання па выбаранні старшыні Палаты прадстаўнікоў, Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА адказаў на пытанні журналіста.

— Безумоўна, выбранне — гэта прыемна, але гэта накладвае і вельмі вялікую адказнасць, — адзначыў ён. — Гэта ацэнка работы дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў пятага склікання, маіх кале, з якімі я працаваў чатыры гады. Таму такая ацэнка вельмі прыемна. Што да перспектывы, то, лічу, яны заданы нам Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь падчас звароту да парламентарыяў пята і шостага скліканняў. Думаю, што мы павінны наладзіць канструктыўную працу ў імя павышэння дабрабыту нашай краіны, стабільнасці ў грамадстве, каб суверэнітэт нашай краіны развіваўся і ўмацоўваўся. Прыярытэтнымі кірункі — гэта, перш за ўсё, рэалізацыя задач Усебеларускага народнага сходу.

На думку спікера Палаты прадстаўнікоў, асноўныя пытанні, якія трэба вырашаць, — гэта на-рошчванне экспертных паставак.

— Што б мы ні казалі, 70% прадукцыі, якая вырабляецца ў нашай краіне, мы павінны паставіць на экспарт, — заявіў кіраўнік ніжняй палаты парламента.

Па словах Уладзіміра Андрэйчанкі, вялікія нявыкарыстаныя магчымасці ў нас у малым, сярдзнім бізнесе.

— У Еўрапейскім саюзе, Злучаных Штатах Амерыкі, Японіі 62—65% валовага ўнутранага прадукта дзе менавіта малы і сярэдні бізнес. У нас гэта лічба складае прыкладна 25—27%.

У развіцці гэтых кірункаў у Беларусі ў апошні час многае зроблена, але скажаць сёння, што кардынальна вырашаны гэтыя пытанні, нельга. Ёсць шмат перашкод. Не толькі ў плане адкрыцця

бізнеса, працы. Сёння нават закрывь сваю справу — і тое складана. Ёсць даручэнне Прэзідэнта, дэпутатам разам з урадам трэба падключыцца і ўнесці адпаведныя змяненні ў заканадаўства, каб усё-такі даць магчымасць развязацца малому і сярэдняму бізнесу на поўную магутнасць.

Ад мецэнтава да барабчыы

З НАЦЫЗМАМ

Многія з дэпутатаў ужо ведаюць адзін аднаго, некаторыя, наадварот, у пералычненых пасяджэння толькі знаёміліся з новым калектывам, дзяліліся кантэрвоўчымі планамаі.

Ірына ДАРАФЕЕВА, дэпутат ад Старавіленскай выбарчай акругі №105, прызналася журналістам, што напоўнена працоўным энтузіязмам.

— Усё-такі першы працоўны дзень, шмат станоўчых эмоцый, — расказала новавыбраны дэпутат. — Многіх людзей я тут добра ведаю. Адно-вагу хваляванне толькі з-за таго, у якую камісія магу папасці. Хацелася б, каб гэта была камісія па адукацыі, культуры, навуцы. Гэта сфера мне блізкая, таму буду максімальна актыўна ўдзельнічаць у заканадаўчым працэсе, каб палепшыць наша жыццё.

На думку Ірыны Дарафеевай, у адукацыі ёсць вельмі шмат праблем, асабліва калі казаць пра творчыя спецыяльнасці.

— Часам нашы студэнты, школьнікі настолькі загружаныя агульнаадукацыйнымі прадметамі, якія яны вывучаюць яшчэ ў школе, што ім вельмі складана надаваць шмат часу спецыяльнасці, — звярнула ўвагу яна. — Хоццаць, каб прадметы з праграмы былі практыкаарыентаванымі, каб людзі ў далейшым маглі рэалізаваць сябе як прафесіяналы.

Парламентарый таксама хоча ўдасканаліць заканадаўства ў плане мецэнтава:

— Я ўжо казала пра Закон аб мецэнтавце. Хацелася б яго добра прапрацаваць, бо, безумоўна, не хапае бюджэтных сродкаў на развіццё вялікіх творчых ініцыятыў.

Ігар МАРЗАЛЮК, дэпутат ад Магілёўскай-Ленінскай выбарчай акругі №84, таксама падзяліўся сваімі заканатворчымі ініцыятывамі.

— Беларусі неабходна, як і ўсёй Садружнасці Незалежных Дзяржаў, нармальнае антынацысцкае заканадаўства, — лічыць Ігар Марзалюк, — закон, падобны да таго, які ёсць у Федэратыўнай Рэспубліцы Германія. Гэта для таго, каб мы маглі жорстка караць усё рэчы, што маюць дачыненне да неафашызму.

У трэндзе — адукацыя і міжнародка

Падчас учарашняга пасяджэння адбылося таксама папярэдняе размеркаванне дэпутатаў па пастаянным камісіях. Самай папулярнай аказалася камісія па адукацыі, культуры і навуцы — там пададалі працаваць ажно 16 дэпутатаў. Таксама парламентарыяў зацкавала камісія па міжнародных справах, куды папярэдне запісалася 14 чалавек, і камісія па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы — за ўключенне ў апошнюю прагаласавалі 12 чалавек.

Дакладны склад камісій, а таксама іх кіраўніцтва будуць выбраны падчас наступнага пасяджэння, якое, па папярэдніх даных, адбудзецца ўжо заўтра, 13 кастрычніка.

Надзэя ЮШКЕВІЧ. *yushkevich@zviazda.by*

■ Пад кантролем

ТАРЫФЫ ЗА КАМУНАЛКУ ЛЕПШ НЕ «ЧАПАЦЬ»

Адпаведныя дзяржаўныя службы будуць кантраляваць фарміраванне тарыфаў на жыллёва-камунальныя паслугі ў сувязі з уключэннем ацяплення, паведаміў учора старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю (КДК) Беларусі Леанід АНФІМАЎ.

Ён адзначыў, што работа па кантролі за фарміраваннем гэтых тарыфаў будзе працягнута і надалей. «Цяпер спецыялісты КДК будуць на пастаяннай аснове адсочваць фарміраванне тарыфаў на жыллёва-камунальныя паслугі ў сувязі з уключэннем ацяплення», — заявіў Леанід Аніфімаў.

Старшыня камітэта таксама падтрымаў карэктроўку жорсткіх абмежаванняў пажарнай аховы і санітарных службаў. «Я цалкам падтрымліваю зняцце надуманых патрабаванняў пажарнай аховы і санітарных службаў. Часам даходзіць да абсурду ў плане працяўлення патрабаванняў да бізнесу», — лічыць кіраўнік КДК.

Леанід Аніфімаў прызнаўся, што заўсёды арыентуе сваіх работнікаў на тое, што любое дзяржае кантралюючых органаў, у тым ліку прыпыненне дзейнасці суб’екта гаспадарання, прыводзіць да таго, што дзяржава недаатрымае пэўную долю падаткаў, а людзі не атрымаюць заробочную плату. Зразумела, што гэта нікому не патрэбна. Старшыня КДК упэўнены, што неабходна некалькі разоў падумаць, перш чым вынесці падобнае рашэнне, якое можа нанесці шкоду нармальнаму функцыянаванню суб’екта гаспадарання.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

■ Грошы

ЦЭНЫ ПАДРАСЛІ НА 0,7%

Індэкс спажывецкіх цэн на тавары і паслугі ў верасні ў параўнанні са жніўнем склаў 100,7%, паведамляюць спецыялісты Нацыянальнага статыстычнага камітэта.

Тут трэба нагадаць, што ў жніўні ўпершыню за апошнія 7 гадоў у Беларусі была зафіксавана дэфляцыя. Аднак падобная тэндэнцыя ў нас доўга не пратрымалася, і жыццё зноў пачало даражэць. Мацней за ўсё за мінулы месяц павялічыліся тарыфы і цэны на платныя паслугі, якія прылосавалі ў верасні 0,9%. Прадукты за гэты час падаражалі на 0,7%, а нехарчовыя тавары — на 0,5%.

Эксперты падлічылі, што з пачатку года цэны ў краіне павялічыліся ўжо на 8,3%, а паслугі — на 16,3%.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

■ Эксперимент

З БЛІЗКІМ СВЯТЛОМ ФАР — І Ў ДЗЁННЫ ЧАС ПАСТАЯННА

Да 1 красавіка, у якасці эксперыменту, кіроўцаў Гродзенскай вобласці заклікаюць ездзіць з пастаянна ўключаным блізкім святлом фар. У адзляненні агітацыі і прапаганды ўпраўлення ДАІ УУС Гродзенскага аблвыканкама гавораць, што гэта толькі прапанова, і штрафаваць за тое, што нехта забыўся ўключыць фары, не будуць.

Да пачатку эксперыменту падштурхнулі і вынікі апытання, праведзенага ў адной з сацыяльных сетак. Удзел у ім прынялі амаль чатыры тысячы респандэнтаў. Каля 74 працэнтаў з іх падтрымалі ініцыятыву аб выкарыстанні блізкага святла фар у светлы час сутак. Жыжары рогіёна ў каментарыях выказваліся з нагоды падобнага новаўвядзення станоўча. Ва УДАІ УУС Гродзенскага аблвыканкама падкрэслілі, што таме выкарыстання блізкага святла фар не толькі ў цёмны час сутак прысечана вялікая колькасць даследаванняў. Напрыклад, калі на правым гарызантальным участку дарогі аўтамабіль становіцца прыкметным на адлегласці 1-1,5 кіламетра, то ўключэнне блізкага святла фар павялічвае дыстанцыю выяўлення прыкладна яшчэ на 1 кіламетр. Для кіроўцаў, якія рухаюцца наасустрч адзін аднаму з хуткасцю 90 кіламетраў у гадзіну, гэтым забяспечваецца запас у 20 дадатковых секунд для ацэнкі сітуацыі і прыняцця рашэння. Уключэнне блізкага святла фар аб дзённыя хадзавы агні зробіць больш зручным аўто і для суседзяў па патоку, і для пешаходаў. Для прыячэння ўвагі да эксперыменту ў ДАІ плануець правесці рэкламную кампанію ў сацсетках і ЦМІ і некалькі мерапрыемстваў у падтрымку ініцыятывы.

Сяргей РАСОЎЛКА. *rs@zviazda.by*

ДА АПЛАТЫ ПРАЗЕДУ — АДКАЗНА

Магістраль працягвае мэтанакіраваны кантроль за ёй. За 9 месяцаў года кантралёрамі-рэвізорамі пасажырскіх паяздоў Беларускай чыгункі праведзена 42 282 праверкі ў саставах гарадскіх, рэгіянальных, міжрэгіянальных і міжнародных лійн, што на 2026 больш у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года.

Найбольшая колькасць праверак (97,5 працэнта ад іх агульнай колькасці) праведзена ў паяздах гарадскіх ліній і рэгіянальных ліній эканомкласа. У час пік сумесна з работнікамі ваенізаванай аховы і супрацоўнікамі міліцыі праводзяцца суцэльныя групавыя праверкі. З пачатку года арганізавана 1688 такіх праверак у паяздах.

Усяго ў ходзе праведзеных у студзені—верасні праверак у паяздах да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 9166 чалавек. З іх 7461 — за безбілетны праезд і 1705 чалавек — за курэнне ў забароненых месцах. У выніку кантролю ў паяздах спганена штрафва на суму 115 093,76 рубля, паведамлілі ў прэс-цэнтры магістралі.

ДАВЕДКА. У цяперашні час штраф за безбілетны праезд у паяздах гарадскіх ліній складае 0,5 базавыя велічыні; у паяздах рэгіянальных ліній — 0,7 базавай велічыні; міжрэгіянальных і міжнародных ліній — 1 базавая велічыня. Курэнне тютунёвых вырабаў ў забароненых месцах цягне накладнае штрафва ў памеры да 4 базавых велічынь.

Сяргей РАСОЎЛКА. *rs@zviazda.by*

СУХІ ПОРТ ШАЎКОВАГА ШЛЯХУ



ваных усім неабходным. На такіх умовах вырашылі працаваць у парку тры рэзідэнты. Гэта кампанія ZTE, якая плануе тут арганізаваць зборочную вытворчасць сучаснага тэлемаунікацыянага абсталявання, даследчы цэнтр «Хуавэй» (лакалізацыя і кластарызацыя праграмных прадуктаў) і навуковы цэнтр карпарацыі «УТО» (вытворчасць трактароў).

— Аб якім аб’ёме інвестыцый у развіццё парка цяпер ідзе гаворка?

— Па стане на сярэдзіну верасня на будаўніцтва парка «Вялікі камень» было выдаткавана з усяіх крыніц прыкладна 160 млн долараў. З іх, па нашых падліках, 8% інвестыцый складаюць сродкі бюджэту Беларусі, астатняе — фінансаванне кіруючай кампаніяй і непасрэдна грошы інвестараў, якія апошняя накіроўваюць на рэалізацыю сваіх праектаў.

— Вы ўсё расказваеце аб кітайскіх кампаніях, а што мясцовыя прадстаўнікі бізнесу, пакуль не актыўнічаюць?

— У нас цяпер зарэгістраваны толькі адзін рэзідэнт з айчыннай прапіскай. Гэта кампанія «На-нафлексіон», якая плануе вырабляць біяфармацэўтычную дабаўку пекціну (з’яўляецца абалонкай для лекавых сродкаў).

— На якую спажыўчаа разлічаны пекцін?

— Палітыка па рэалізацыі гатовага прадукту будзе дастаткова гнуткая. Ён будзе паступаць і на ўнутраны рынак, і за мяжу. Ужо сёння ў кампаніі ёсць кантракты па пастаўках пекціну для замежных кампаній.

ПЛЮСЫ НОВАЙ ПАРТОВАЙ ЗОНЫ

— Гучыць нядрэнна на перспектыву, але… Ці не будзе ў вас праблем са сталучэннем новых правілаў гульні Мылнага саюза і ўжо дзюеючых умоў для рэзідэнтаў «Вялікага каменя»? Ці захавваюцца льготы ў парку па падаткаабкладанні і мыйным афармленні ў наступным годзе?

— Адразу адначу, што падатковыя прэфэрэнцыі кожная дзяржава вызначае самастойна, бо гэта яе вольчына. А вось мытнаыя пляцяжы ў нашым саюзе рэгулююцца сумесна ў межах прынятых пагадненняў. Таму сёння намі вядзецца актыўная работа, каб захаваць мытныя льготы на ранейшым узроўні.

Аксана НЯХАЙЧЫК:

«Дэпутат можа дапамагачь. Але толькі ў рамках закона»

Парламентарый працуе ў спецыфічным раёне. Наркатрафік, нарказалежнасць — з аднаго боку, з другога — боль бацькоў, якія праз дэпутата імкнуча заступіцца за сваіх дзяцей. Аксана Няхайчык, дэпутат ад Шабаноўскай (г. Мінск) выбарчай акругі №91, расказала, як ёй працуецца.



— Раскажыце пра асаблівасці раёна, дзе працываеце вышэй выбаршчыкі?

— Шабаноўская выбарчая акруга Мінска складаецца з трох мікрараёнаў — Шабаны, Сосны, Ангарская — і знаходзіцца ў Заводскім раёне сталіцы. Гэта ўскраіна, таму, натуральна, са сваімі асаблівасцямі. Пасёллак Сосны — дастаткова аддаленая тэрыторыя, якая ўвайшла ў межы горада не так даўно. Мікрараён Шабаны — спецыфічная частка горада, якая будавалася ў свой час у першую чаргу для перасяленцаў з чарнобыльскай зоны. Вядома, што Заводскі раён — дырэктарам Магілёўскага УКП, з удакладненнем, што рамонт плануецца зрабіць у чэрвень. Яшчэ адна справадача з гэтага ж прадпрыемства паведамляе, што работы па падсыпцы Валгаградскай часткова выкананы ў ліпені.

Жыхары чытаюць лісты і абураліся. «Прыезджу нехта ў піжамаку з гальштукам, забег у некалькі дамоў, папярэдзіў, каб астатнім перадалі, што ямы залатуюць. Але далей гэтых абяцанняў справы не пайшлі», — сведчыць Наталля Суслава.

Не лепшая сітуацыя на вуліцы Краснадарскай. Віталь Гардзееў расказвае, што калісьці ў іх была добрая дарога. Але летася частка жыхароў вуліцы вырашылі зрабіць каналізацыю. Прыватная фірма праклала трубу, а тую гліну, што паднялі з зямлі, замест таго каб вывезці, проста разраўнялі па дарозе. Цяпер кожны раз пасля дажджоў на вуліцы гліняны папал. Фірма спрабавала выправіць сітуацыю і схваць сляды нядрэўнага пад прывезеным бутам. Але гэтым толькі пагоршыла і да таго не самае лепшае становішча дарогі. Цяпер, акрамя гліны, рухацца па дарозе перашкаджаюць камяні.

Тутэйшы жыхар Валерый Аднавераў прызнаецца, што нават на аўтамабілі стала ездзіць вельмі цяжка — як па пральнай дошцы.

Віталь Гардзееў прыгадае выпадак, калі ў 80-гадовай жыхаркі вуліцы Краснадарскай прарвала ваду. Яе доўга не маглі перакрыць, таму што бутам быў засыпаны водаправодны калодзеж. Яго ледзь раскапалі пад 30-сантыметровым слоём. Потым дзеці гэтай жанчыны самастойна «падымалі» калодзеж на вышыню дарогі.

Тутэйшы жыхар Валерый Аднавераў прызнаецца, што нават на аўтамабілі стала ездзіць вельмі цяжка — як па пральнай дошцы.

Віталь Гардзееў прыгадае выпадак, калі ў 80-гадовай жыхаркі вуліцы Краснадарскай прарвала ваду. Яе доўга не маглі перакрыць, таму што бутам быў засыпаны водаправодны калодзеж. Яго ледзь раскапалі пад 30-сантыметровым слоём. Потым дзеці гэтай жанчыны самастойна «падымалі» калодзеж на вышыню дарогі.

Віталь Гардзееў прыгадае выпадак, калі ў 80-гадовай жыхаркі вуліцы Краснадарскай прарвала ваду. Яе доўга не маглі перакрыць, таму што бутам быў засыпаны водаправодны калодзеж. Яго ледзь раскапалі пад 30-сантыметровым слоём. Потым дзеці гэтай жанчыны самастойна «падымалі» калодзеж на вышыню дарогі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ДОБРАЯ НАВІНА

КАМФОРТ — ДЛЯ МАЛЫХ, ЗРУЧНАСЦЬ — ДЛЯ ДАРОСЛЫХ

Значна знізіць напружанасць з месцамі ў дашкольных дзіцячых установах дазволіць толькі што ўведзены ў строй садок у Мазырскім мікрараёне 4а. Тут апошнім часам пабудавана шмат сацыяльнага жылля, а таму і колькасць маленькіх жыхароў павялічваецца імкліва. Абласны ўлады падарылі ўстаноў складаную аргтэхніку для камп'ютарнага класа, раённыя — сучасныя трэнажоры.

Будаваць садок пачалі ў 2012 годзе — у межах Дзяржаўнай праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця і комплекснага выкарыстання прыродных рэсурсаў Прыпяцкага Палесся. Будавалася ўстанова, калі старшынёй Мазырскага райвыканкама быў Яўгеній Адаменка, сёння абраны дэпутатам парламента новага склікання. Таму яго зацкаўленасць у згоды вельмі патрэбнага сацыяльнага аб'екта цалкам зразумела.

— Самая вялікая каштоўнасць садка заключаецца ў тым, што ён збудаваны ў мікрараёне, большасць у якім складаюць маладыя сем'і з маленькімі дзецьмі. Некалькі гадоў таму тут была пабудавана сучасная школа, а цяпер мы адкрылі яслі-сад. Дзяржава робіць шмат, каб нашы дзеці вучыліся і выхоўваліся ў камфортных умовах.

— Збудаванне каштавала больш за Вр6,5 млрд недэмані-наваных рублёў, — адзначае начальнік упраўлення адукацыі Гомельскага аблвыканкама Сяргей ПАРОШЫН. Яно не мае аналагаў у Гомельскай вобласці. Трохпавярхо-



Фота ВЕЛТА

РАЗАМ

Тэрапія для... душы

Словы — лецаць, справы — ставяць на ногі

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

У вёсцы Налібака Стаўбоўскага раёна практычна няма п'яніц. Так сцвярджаюць яе жыхары. Выпіх тут выхоўваюць усёй талакой. Але перш за ўсё ў гэтым заслуга старшын сельвыканкама Аляксандра Піліпкевіча і ксяндза-каноніка касцёла Унебаўзяцця Прасвятлой Панны Марыі — Мар'яна Шэршаня. Да іх і завітала, каб даведацца з першых вуснаў: як удаецца накіроўваць на правільны шлях тых, хто раней злоўжываў алкаголем.

— Як правіла, парушальнікаў грамадскага парадку, аматараў выпіць выклікаем на савет па прафілактыцы грамадскага пункту аховы парадку, — ахвотна дзеліцца вопытам старшыня Налібацкага сельскага Савета дэпутатаў Аляксандр ПІЛІПКЕВІЧ. — У некаторых выпадках нам пра іх паведамляюць з раённага аддзела ўнутраных спраў, пракуратуры, суда. У нас вельмі цесная сувязь з арганізацыямі раёна, што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета. Гэта сельгаспрадпрыемства, тры лясніцтвы. Іх кіраўнікі скардзяцца нам, што некага звольнілі за прагулы, п'янку. Мы адразу ж выслаем вінаватны павестку і выклікаем на размову.

У савет па прафілактыцы ўваходзяць настаяцель касцёла, дырэктар школы, медыкі, участковы інспектар міліцыі. На пасяджэннях бывае і дырэктар жывёлагадоўчага комплексу Віталь Кушнер, які накіроўвае п'яніц на кадыраванне.

Са свайго боку святар Мар'ян Карлавіч імкнецца наставіць на правільны шлях словам духоўным, бо-жым. Ён цікавіцца, чаму чалавек не ходзіць у царкву або касцёл. А тым, хто страціў працу з-за сваёй загнанай прывычкі і не можа нідзе ўладкавацца, дае работу.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

НА ТРАКТАРЫ — ПА ВАЛГАГРАДСКАЙ?

Журналістка паспрабавала разабрацца, чаму ў абласным цэнтры ніяк не адрамантуюць дарогі

Нэлі ЗІГУЛЯ

Некалькі месяцаў таму «МС» ужо пісала пра тое, як жыхары вуліцы Валгаградскай і Краснадарскай у Магілёве пакутуюць з-за дрэнных дарог. Разам са старшынёй вулічнага Віталём ГАРДЗЕЕВЫМ карэспандэнтка прайшла па тутэйшых калодбах і асабіста ўпэўнілася: у скаргах — ніякіх перабольшванняў. Нават пры добрым надвор'і адчуваеш сябе не вельмі камфортна, а падчас дажджоў тут утвараецца сапраўднае балота.

«Я і ў гарадское ўпраўленне камунальных прадпрыемстваў звяртаўся, і на гарачую лінію тэлефанаваў, толькі ўсё безвынікова — адны абяцанкі, — абурэцца Віталь Фёдаравіч. — У УКП мне нават адмовіліся паказаць графік планавых работ. Заявілі, што яго не існуе. Але ж я ведаю, што гэта няпраўда. Рамонт павінен быць ужо зроблены. Я разумею, што цяпер усюды цяжкае становішча. Але ж можна было растлумачыць гэта па-чалавечы».

Між тым абурэнне людзей ужо дасягнула свайго апагею. Жыхары вуліцы Валгаградскай пішучы калектывныя заявы ў камунальныя службы і дэпутатам з заклікамі дапамагчы. Сорамна ў ХХІ стагоддзі жыць у абласным цэнтры з дарогамі горшымі, чым у закінутай вёсцы. Некалькі гадоў запар вуліцу ўключаюць у планы на рэканструкцыю, а потым даюць адпіскі, што нічога не атрымалася. «Колькі яшчэ трэба чакаць?» — на гэта пытанне ніхто не дае прамога адказу.

«Нам ужо два гады абяцаюць зрабіць Валгаградскую, але замест гэтага возяць пясок і грэйдзіруюць, — кажа Наталля Суслава. — Дарога становіцца вышэйшая, а пасля дажджоў пясок да нас у агароды бяжыць. Прыходзілася на-

ват машыну за свае грошы наймаць, каб яго вывезці.

Маладая жанчына скардзіцца, што пасля дажджоў хоць гвалт крычы. Паміж дамамі №34 і №36 ёсць пакарная «кішэня». Там такія лужыны, што даводзіцца ісці, прыціскаючыся да плошча. Насупраць яе дома №24 таксама вялікая яма. Наталля кажа, што ўжо забыла, калі гуляла па вуліцы ў турфлях. Асноўны абытак — гумавыя боты. Пра тое каб прайсці па Валгаградскай з малым дзіцем, нават няма і гаворкі. Калыска проста забуксуе.

— Нам абяцалі гэтым летам зрабіць планіроўку вуліцы і падсыпаць яе асфальтагранулятам. Па сутнасці, па класці асфальт. Але нічога няма і невя-

дзіцца, чаму не адрамантуюць дарогі ў абласным цэнтры? — кажа Наталля Суслава. — Дарога становіцца вышэйшая, а пасля дажджоў пясок да нас у агароды бяжыць. Прыходзілася нават машыну за свае грошы наймаць, каб яго вывезці.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)



Пасля дажджоў па вуліцы Валгаградскай ляжыць пральнасць, чым прайсці.

«Колькі яшчэ трэба чакаць?» — на гэта пытанне ніхто не дае прамога адказу.

«Колькі яшчэ трэба чакаць?» — на гэта пытанне ніхто не дае прамога адказу.



Па суседняй вуліцы Краснадарскай не кожная машына праедзе.

«Колькі яшчэ трэба чакаць?» — на гэта пытанне ніхто не дае прамога адказу.

«Колькі яшчэ трэба чакаць?» — на гэта пытанне ніхто не дае прамога адказу.

«Колькі яшчэ трэба чакаць?» — на гэта пытанне ніхто не дае прамога адказу.

«Колькі яшчэ трэба чакаць?» — на гэта пытанне ніхто не дае прамога адказу.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

АКТУАЛЬНА

ЗАМЕСТ КАЗАРМЫ І АНГАРА

Дэпутаты Брэсцкага абласнога Савета на сесіі раіліся, як лепш выкарыстоўваць аб'екты, якія пустуюць

Святлана ЯСКЕВІЧ

У Белавашы з савецкіх часоў працаваў вялікі прамтаварны магазін. У часы дэфіцыту там хутчэй можна было купіць штосці з посуду альбо бялізны, чым у гарадскіх крамах, дзе ўсё разбіралася ў момант. Ды і вясцоўцы раней менш ездзілі па пакупкі. Цяпер жа людзі выбіраюць для шопінгу гандлёвыя кропкі па памерах нацэнкі і асартыменту, шмат чаго набываюць і на рынках. Да таго ж у трохтысячнай Белавашы большасць сем'яў маюць свой аўта транспарт, і выехаць у горад лініі раз перастала быць праблемай. Такое становішча не магло не адбіцца на тавараабароце ўказаннага гандлёвага аб'екта — ён ператварыўся ў хранічна стратны.

ПАЎСТАЛА пытанне аб закрыцці магазіна спажывацка-аперацыйны як нерэнтабельнага. Яго толькі пра гэта папаўзлі чуткі па вёсцы, да старшыні сельскага Савета Ірыны Піліпчук прыйшлі жыхары з прапановай зрабіць на былых гандлёвых плошчах залу для правядзення ўрачыстасцяў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Ірына Пятроўна расказала, што ў іх вёсцы пражывае вялікая абшчына хрысціян веры евангельскай. Гэта людзі з традыцыйна вялікімі сем'ямі. Воселлі сваіх дачок і сыноў яны праводзяць не ў рэстаранах, а ў асобных па-

мяшканнях. Урачысты мерапрыемствы праходзяць без алкаголю і свецкай музыкі, а збіраецца на такія вечары да 300 чалавек. Вядома, мясцовы выканкам пайшоў на сустрэчу сваім людзям. Прапанову прызналі слушнаю, былі складзены і накіраваны ў раён адпаведныя хадаўніцтвы. Кіраўніцтва раённага спажывецкага таварыства пасля вывучэння пытання згадзілася памяняць профіль аб'екта. Старшыня сельскага Савета адзначыла, што былы магазін быў у добрым стане, і калігальнага рамонт не спатрэбілася, — правялі рамонт касметычны, памянлі мэблю, абнавілі інтэр'ер. А даволі прасторныя складскія памяшканні былі ператвораны ў кухню. Там змясцілі халадзільнікі, пліты, мікрахвалёўкі. У будынку таксама ёсць халадзона і гарача вада. Цяпер прадпрыемства «Гаркаагандаль», на чым баланс застаўся былы магазін, здае залу ў арэнду грамадзянам на час правядзення ўрачыстасцяў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

вяселля можна прыгатаваць стравы дома, а тут толькі захоўваць і разгараваць. А для гаспадароў аб'ект перастаў быць стратным, што таксама выгадна.

Вясковы ж гандаль ад гэтага не пацярпеў. Прамысловую групу тавараў цяпер прадаюць у прадуктовым магазіне.

Залу ў Белавашы і наведвалі дэпутаты Брэсцкага абласнога Савета падчас вяртанні са сесіі. Дэпутаткі форум разглядаў пытанні прыцягнення ў гаспадарчы абарот аб'екта камунальнай уласнасці, якія не выкарыстоўваюцца. Вышэйлічаны аб'ект і стаў наглядным прыкладам такой работы.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ІНІЦЫЯТЫВА І СУПРАЦОЎНІЦТВА

АДЗІН КРОК ДА БІЗНЕСУ

Рэсурсныя цэнтры адкрываюцца ў 12 раёнах краіны ў рамках рэалізацыі праекта «Пашырэнне эканамічных магчымасцяў у сельскай Беларусі»

Тут мясцовыя жыхары могуць атрымаць кансультацыю, як весці свой бізнес, і паўдзельнічаць у трэнінгах. Першыя вынікі работы мы падсумавалі разам з інфармацыйна-асветніцкай установай «Новая Еўразія»...



Семінар па веларамонце ў Валожынскім раёне

Пытанне — адказ

Тэрыторыі былі выбраны конкурсам. Адзін з крытэрыяў — наладжанае партнёрства паміж мясцовымі ўладамі, жыхарамі, некамерцыйнымі арганізацыямі і бізнесам. Яны павінны бачыць свае праблемы і мець жаданне іх вырашаць...

бізнеса, пад якія потым атрымаюць фінансаванне ў банках, і напішуць не менш за дзве заяўкі на конкурсы міні-грантаў, каб прыцягнуць дадатковыя рэсурсы для развіцця тэрыторый.

Актыўныя наперадзе

План працы каардынатараў рэсурсных цэнтраў фарміруецца ў залежнасці ад патрэб тэрыторый і пажаданняў мясцовых жыхароў. Так, напрыклад, у Бабініцкім і Мазалаўскім сельсаветах Віцебскага раёна ёсць аграрны каледж, дзе вучыцца шмат моладзі...

У некаторых з пілотных сельскіх мясцовасцяў амаль няма зарэгістраваных ІП, адначасова жыхарам часта не хапае вельмі простых паслуг.

Але ёсць напяркі дзейнасці, актуальныя амаль для ўсіх тэрыторый. Адзін з іх — турызм. Прычым кожная мясцовасць накіравана на розныя спалучэнні. На захадзе краіны чакаюць найперш еўрапейцаў, а Віцебская вобласць арыентавана на расійцаў...

Вельмі цікавыя ідэі ўзніклі на тэрыторыях, якія пацярпелі ад чарнобыльскай аварыі, — расказвае Людміла. Яны робяць стаўку на экстрэмальны турызм. Таму што ёсць людзі, якія хочуць наведаць забруджаную зону. Чаму не даць ім гэтую магчымасць, але зрабіць гэта так, каб было бяспечна? Арганізаваць суправаджэнне, каб веў іх чалавек, які ведае, куды пайсці, колькі часу можна знаходзіцца на гэтай тэрыторыі...

Працаваць гатовыя

Сельская гаспадарка з'яўляецца другім па папулярнасці напрамкам дзейнасці ў

пілотных тэрыторыях. Жыхары хочуць займацца агародніцтвам, пытаюцца ў кансультацыйна-аградарскіх цэнтрах, каб прыцягнуць дадатковыя рэсурсы для развіцця тэрыторый. Жыхары хочуць займацца агародніцтвам, пытаюцца ў кансультацыйна-аградарскіх цэнтрах, каб прыцягнуць дадатковыя рэсурсы для развіцця тэрыторый.

Хацелася б, каб у раёнах было больш інавацыйных ідэй па адкрыцці высокатэхналагічнага бізнесу. Разам з такім бізнесам у тэрыторыі з'яўляцца і высокакваліфікаваны спецыялісты. Калі прыязджаюць такія кадры, гэта вялікі «плюс» для раёна: чалавек, акрамя эканамічнага, робіць інтэлектуальны ўклад у развіццё мясцовасці, прывозіць з сабой ідэі, рэсурсы...

Каб спрыяць эканамічнаму развіццю, у сельскай мясцовасці можна стварыць свабодную эканамічную зону са спрыяльнымі ўмовамі для бізнесу, інвеставаць у базавую інфраструктуру. Такія прыклады ёсць у Чахі, Славакіі, Славені, калі маленькі горад — 1500 жыхароў — стварыў свабодную эканамічную зону, куды прыцягнулі буйныя прадпрыемствы...

Самеае крыўднае, што за сапсаваную дарогу з людзей яшчэ і грошы ўзялі. Яны былі ўпаўнены, што атрымаюць каналізацыю. Але яе няма па сённяшні дзень. Я сабе ніякага гэта не прымаю, чаму яны не прасачылі, як фірма праводзіла работы, — кажа Віталій Гардзевіч. Яны абяцалі прыняць меры. Але усё засталася ў падушчым стане. У афіцыйным адказе напісалі: «праезд забяспечаны». Што мелася на ўвазе — незразумела. Бо праехаць па нашых дарогах можна толькі на трактары.

НА ТРАКТАРЫ — ПА ВАЛГАГРАДСКАЙ?

На трактары — па Валгаградскай?

Мінскай шашы. Менавіта зняты з гэтай дарогі асфальт планавалася выкарыстаць для падсыпкі Валгаградскай і іншых вуліц. Рэканструкцыя гэтага аўтамабільнага шляху не праводзілася, там і падсыпка вуліцы Валгаградскай не адбылася.

Каментарый па тэме

Генеральны дырэктар Магілёўскага гарадскога УКП Андрэй КІБЛОУ:

— Камплексным планам добраўпарадкавання на 2016 год была прадугледжана падсыпка шэрагу вуліц асфальтагранулятам. Але гэта планавалася зрабіць у выпадку рэканструкцыі

Тэрапія для... душы

жыхароў на добрыя справы. Ён і сам заклікае вернікаў выйсці на добраўпарадкаванне. І людзі адгукваюцца.

Асабліва ўвага надаецца могілкам, якія знаходзяцца каля касцёла. Тут пахаваны і католікі, і праваслаўныя. Ёсць пахаванні 1850 — 1860 гадоў. Доўгі час старыя пагосты былі закінутымі, пакуль за справу не ўзяўся Мар'ян Карлавіч.



Дойгі час старыя пагосты былі закінутымі...

— Яшчэ з сярэдзіны ХХ стагоддзя ў рэгіёне спецыялізаваліся на здабычы і перапрацоўцы карысных выкапняў: балотнай жалезнай руды, гліны, кварцавага пяску, — адзначае Аркадз Казякоўскі.

— Атмосфера на гэтай тэрыторыі станоўча ўплывае і на работу сельгаспрадпрыемства. Жывёлагадоўчы комплекс «Налібокі» — адзін з лепшых у раёне па якасці, аджорне жывёлы, — уступае ў размову старшыня Стаўбцоўскага раённага Савета дэпутатаў Аркадз Казякоўскі, які і прывёз мяне ў вёску.

— У Налібоках жыве 535 чалавек, абсалютная большасць з іх католікі, праваслаўныя менш. У тым, што яны жывуць уладзе і згодзе, вялікая заслуга Мар'яна Карлавіча, — кажа Аляксандр Плінкевіч. — Царква з'явілася ў вёсцы 10 гадоў таму. Да гэтага многія з праваслаўных вернікаў наведвалі касцёл.

— А ці лічыце вы, урадженец Польшчы, сабе жыхаром Налібокаў? — пацікавілася ў Мар'яна Шэршана.

За яго адказаў старшыня сельскага Савета дэпутатаў:

— Аднойчы на Мар'яна Карлавіча напалі заезджыя злодзеі — думалі, што ў мяне было такое адчуванне. У мяне было такое адчуванне, што наш святар не зачоха тут застацца. Але ж ён не спужаўся.

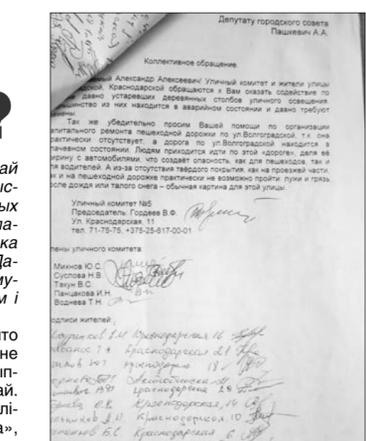
...З кожным годам вернікаў у Налібоках прыбавляецца. Некалі шмат хто перабіраецца з гарадоў на дачы. Сельскі Савет з дапамогай іншых арганізацый зносіць старыя дамы, а ўчасткі прадае ахвотным. Толькі сёлетня людзі набылі пад дачы 28 надзелуў. Сапраўды, чыстую ваду і прадукты можна купіць у краме, а вось чыстае паветра нідзе не здабудзеш.

Калі ішла апытываць колькасці сельскай іштэрыі, стаяла пытанне аб далучэнні Налібокаўскага савета да суседняга Дзярэўнянскага. Але ў гэтым выпадку атрымлівалася надта вялікая тэрыторыя, амаль ці не на палову раёна. Пасля адпаведнага аналізу адмовіліся ад задуму. Для людзей больш зручнасця. Ды і працаваць з імі значна лягчэй: і сельвыканкаму, і школе, і святарам.

— Усе пытанні вырашаюцца на месцы. Жыхары звяртаюцца са сваімі праблемамі ў любы час, — рэзюмаваў Аляксандр Плінкевіч.

lazovskaya@zviazda.by

Стаўбцоўскі раён.



У скаргх жыхароў — ніякіх перабольшванняў.

На жаль, нічога новага з гэтых адказаў для жыхароў не прагучала. Бо калі паявіцца гэты вельмі дэфіцытны асфальтагранулят, не ведае дакладна нават галоўны кіраўнік гарадскога камунальнай службы.

Фота аўтара і з архіва Віталія ГАРДЗЕЕВА.

НА ПРЫЗБЕ

Бабуля з Вішні

Карэспандэнт «МС» бабыў у гасцяў у адзінай жыхаркі вёскі з прыгожай назвай Вішня. Яна прахляе тут усё жыццё. Бабуля Ганна трымае шэсць коз і курэй. Сама выпякае хлеб па рэцэпце сваіх продкаў і ўмее рабіць традыцыйны беларускі сырак. Сцвярджае, што дзякуючы сувязям і мясцоваму ўладзе ні ў чым не мае патрэбы.

І нарадзілася тут

Вёска Вішня знаходзіцца каля лесу, ад якога недалёка да балота — аднаго з самых унікальных у Еўропе. Вішня — адзіная вёска на тэрыторыі Обальскага сельсавета, дзе пражывае ўсяго адзін чалавек.

Ганна Сяргееўна Штукіна, бабуля Ганна, прасіць сабе не называць па бацьку. Нарадзілася яна 1 ліпеня 1928 года ў гэтай жа вёсцы. Родны дом цудоўна захаваўся. (Яго пабудавалі яшчэ дзед!) І знаходзіцца ён побач з тым, дзе яна жыве цяпер. Цікава, што ў якасці фундаменту старога дома выкарысталі пясок. Побач — стары калодзеж. Праўда, ваду бабуля бярэ з іншага. Гарызонтныя жорны і ступу выкарыстоўвае, каб зрабіць хлеб.

Ёсць у яе і лазня. Бабуля з болей расказала пра тое, што бацьку і трох яго братоў раскулачылі. І толькі за тое, што мелі добрыя гаспадаркі.



Бабуля Ганна.

Да вайны, паводле яе слоў, побач з вёскай была вузкакалейная чыгунка. Яе выкарыстоўвалі, каб перавозіць каштоўныя торфы ў іншую вёску для перапрацоўкі.

І пра вайну ўспамінала. Лютавалі, кажа, паліцаі: забіралі ўсё, што на вочы трапіць, нават дзеверы здымалі. Вельмі здзівіла расказам: пасля вайны тутэйшыя выкарыстоўвалі парашок з патронаў для ракеткі, каб... фарбаваць тканіны. Рабілі гэта ў балоце. А старэйшаму сыну шыла рубашкі з мешкавіны. (У ёй выдалі мужчынам узрыўчатку, каб лёд узрывалі.)

Муж яе партызаніў. Пасля перамогі над фашыстамі працаваў у сельсаўце. Чалавек быў з «залатымі рукамі». Памёр гадоў дзевяць таму. Ганна

Сяргееўна была рабочай на льянным маленькім прадпрыемстве, даяркай, свінкарай.

З мужам жылі параўнальна багата: каменя трымаі, карову. І пчалярствам займаліся. Дамкі пчаліныя і цяпер можна ўбачыць.

Ёсць і газ, і тэлефон...

Не без гонару бабуля Ганна расказала, што ў яе доме ёсць усё, што трэба для жыцця.

— Калі што трэба, тэлефаную ў сельсавет. Старшыня вельмі добры і адносіцца да мяне з павагай. І старшыня райвыканкама прыязджае. Дык да мяне — адной — аўталяўка прыязджае. Мне сорамна, што хацелі аж 2 разы на тыдзень ездзіць. Слышліся, што хоціць і разу, — кажа пенсіянерка.

З цеплынёй гаворыць пра сыноў-пенсіянераў. Адзін прыязджае з Палацка, другі — жыхар Наваполацка. І ўнукі не забываюць...

— Вы ж бачыце, колькі дроў насеклі! Мне гэтага на некалькі гадоў хоціць. Але кожны пакалоць хоча (усміхаецца). І мільцыянер заходзіць. А галасу на выбарх тут, дома. Калі дрэнна стане, дык «хуткую» выклікаю. Але асабліва на здароўе не скарджуся, — працягвае бабуля Ганна.

Адказная за святло

У Обальскім сельскім Саўеце канстатуюць, што Вішня — адзіная сярод

39 населеных пунктаў вёска, дзе жыве адзін жыхар.

— Але ёсць тры вёскі, дзе толькі дачнікі жывуць. Ганна Сяргееўна — чалавек адказны. Напрыклад, мы яе навучылі, як уключаць і выключаць вулічнае асвятленне, і яна ў нас «адказная за святло». Пераздаць нікуды не хоча, хоць пры мне сыны некалькі разоў яе запрашалі ў свае кватэры, — расказвае Мікалай БУДНІВІЧ, старшыня Обальскага сельскага Савета.

Для таго, каб у Вішню маглі прыязджаць аўталяўка, міліцыя і гэтак далей, улада сочыць за станам дарогі. Гравійная, але ў добрым стане. І рамантуюць, і ад снегу чысцяць. Да суседняй вёскі кіламетры чатыры. І хай грошы выдаткоўваюцца для зручнасці аднаго чалавеча, але ён таксама мае права на ўсе выгоды цывілізацыі.

Такіх, як бабуля Ганна, можна назваць сапраўднымі патрыётамі сваіх малой і вялікай Радзімы.

Слухаць яе расказы пра балота, лес, сустрэчы з мядзведзямі іншымі ляснымі жыхарамі — вялікае задавальненне. Але прызналася, што адна ў лес ужо не ходзіць. Хоць памятае ўсе грыбныя і ягадныя месцы. І на балоце, калі трэба, сарыентуецца, як у роднай вёсцы.

Таму і не дзіўна, што прыязджаць пасла знаёмства з бабуляй з павагай называюць яе «захавальніцай балота».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

pukshanski@zviazda.by

Шумілінскі раён.

ЗАМЕСТ КАЗАРМЫ І АНГАРА

Старшыня Столінскага раённага Савета дэпутатаў Аляксей ДЗЯМКО кажа:

што якраз у Давыд-Гарадку мы маем прыклад, калі з б'льшымі ваеннымі пабудовамі абшліся па-гаспадарску. Нешта ўжо прададзена прадпрыемлінікам і выкарыстоўваецца пад вытворча-складскія патрэбы, іншыя пабудовы закансерваваныя. Напрыклад, будынак былога штаба часці прайшоў стандарту кансервацыі і чакае сваёй чаргі на рэканструкцыю.

Але ж галоўнае, што хацелі паказаць удзельнікам сесіі гаспадары — новы дзіцячы садок. Дашкольная ўстанова з'явілася на месцы казармы і сталовай вайсковыя часці пасля і рэканструкцыі, рамонт і перааснашчэння. Грошы на такую патрэбу для Давыд-Гарадка былі выдзелены з бюджэту краіны па праграме развіцця Палесся. І вось зусім нядаўна малых наведвальнікаў сустрапа на сутнасці новы сучасны дзіцячы садок на 100 месцаў. Усё неабходнае для выхавання і развіцця малых тут ёсць.

А ўдзельнікі сесіі, прымержаваўшы свой візіт да нядаўняга навааселля, падарылі ўстанове камп'ютар, газонакасілку і мэблю.

Дзіцячая ўстанова ўсім спадабалася. Паводле ацэнкі Аляксея Дзімка, аднапавярховы будынак дашкольнай установы па шэрагу паказчыкаў пераўзыходзіць двухпавярховыя, што ўзводзяцца на тыповых праектах. І выхаванні, і бацькі выхаванцаў вельмі задаволены новым аб'ектам.

На прыватным прадпрыемстве «Полесские прыяности» удзельнікі вязаного пасяджэння пазнаміліся з вартымі выкарыстання былой камунальнай маёмасці пад вытворчасць. Будынак прадпрыемства меліярацыйных сетак быў прададзены на аукцыёне. Прадпрыемлінік Сяргей Быба пераабсталяваў яго пад прадпрыемства для перапрацоўкі, захаванні і рэалізацыі агародніны і садавіны. Прадукцыя, якую вырошчваюць на Століншчыне, прадаецца ў розных гарадах, у тым ліку ў абласным цэнтры. З развіццём вытворчасці на ўказаным прадпрыемстве створаны 22 рабочыя месцы.

Няспадзявана пасяджэнні сесіі старшыня абласнага Савета Сяргей АШМЯНЦАЎ адзначыў, што Століншчына яе самы аддалены ад абласнога цэнтры рэгіён была выабрана для вязаного форуму невыпадкова. Адна справа, як

уцягваюцца ў абарот памяшканні, якія пустыюць, у суседніх з Браславам рагіёнах, дзе развіты бізнес, і зусім іншая — рабіць гэту справу ў глыбінцы. Аб'екты, якія наведвалі удзельнікі сесіі, сталі пацвярджэннем таму, што ў раёне назапашаны свой станочны вопыт на гэтым шляху. І работу трэба працягваць, бо ўсяго па раёне налічваецца 132 аб'екты, якія пакуль не выкарыстоўваюцца.

У дакладзе прагучалі лічбы, якія характэрныя для сучаснага праўдзі і ўзросту чалавек у вобласці. Так, на Брасцкім раёне зафіксавана 2111 аб'ектаў усіх формаў уласнасці, а гэта 1366 тысяч квадратных метраў пустуючых будынкаў, якія маглі б прыносіць карысць. Сяргей Ашмянцаў засяродзіў увагу менавіта на актуальнасці гэтай работы цяпер. Аднавіць падобны аб'ект, прыцягнуць яго ў гаспадарства абарот аб'ектаў значна азначае стварыць новыя рабочыя месцы. І людзі ў канкрэтным рэгіёне, і дзяржава ў цэлым выйграюць ад таго, што новае жыццё атрымаюць былыя казармы, сельскі клуб альбо калгасная ферма.

yaekovich@zviazda.by

Столінскі раён.

Мясцовае самакіраванне. РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Грамадскі савет: ГЕРАСІМОВІЧ С.М., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; АСКЕРКА Ю.В., адказны сакратар Савета па ўзаемадзейнічэнні з мясцова-вага самакіравання пры Саўеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўнянскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12; e-mail: info@zviazda.by. Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец: Индивидуальный предприниматель Рондак Дмитрий Александрович (УНП 191367747)

Предмет аукциона: Имущественная оценка

Здание рынка на 250 мест	330/C-5674	5 578 кв.км	Гомельская обл., г. Мозырь, пл. Максима Горького, д. 5
--------------------------	------------	-------------	--

Составные части и принадлежности: подвал, площадки

Сведения о земельном участке: № 09604 г/д предлагается продать на праве аренды (срок действия по 17.01.2071) для строительства объектов в границах ООП. Ограничения прав: водохозяйственная зона водных объектов вне прибрежных полос, пл. 0,9604 га.

Начальная цена (без НДС) – 1 059 820 долларов США

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (ВУ) перечисляется на р/с № 3012343260010; иерархизация ВУ задаток может вернуться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с в долларах США (USD) – транзитный счет ЕУР № 3012343260010 в российских рублях (RUB) – 3012743260098; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 календарных дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем в результате аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и в порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также размещения задатка за организацию аукциона изложены в Условии его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

Дата и время проведения аукциона: 16.11.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом.1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Дата и время окончания приема документов: 14.11.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны: Тел.: +375 17-280-36-37; +375 291-87-95-42. E-mail: auction@cpro.by

3 нагоды

АВАРАНЦЬ СВАЊ

Ва ўмовах нарошчвання экспарту тавараў і паслуг усё больш важнай задачай становіцца абарона інтарсаў айчынных кампаній за мяжой ад разнастайных рызык, у тым ліку палітычных. Яе вырашэннем восте ўжо 15 гадоў паспяхова займаецца Беларускае рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства экспертна-імпартна-га страхавання «Белэксімгарант», якое сёння мае ў сваім актыўе 54 тысячы дагавораў з суб'ектамі гаспадарства.

Яно змагло сфарміраваць для сваіх кліентаў — а гэта больш за 300 вядомых, сярэдніх і нават невялікіх прадпрыемстваў — прывабыт пакет з 55 відаў страхавых паслуг. Апошнім часам сярэд іх з'явіліся новыя, звязаныя з рэалізацыяй практыку ў Беларусі, што робіць дапамогу вытворцам яшчэ больш эфектыўнай.

Расце геаграфія страхавога пакрыцця — цяпер гэта 55 краін свету. Працуюць філіялы ва ўсіх абласцях.

У рамках мерапрыемства, прысвечаных 15-годдзю дзейнасці «Белэксімгаранта», у Мінску прайшла міжнародная канферэнцыя, на якой айчыныя таваравытворцы і прадстаўнікі замежнага страхавога бізнесу абмеркавалі ролю экспертна-кредытнага агенцтва ў эканоміцы Беларусі. Яе ўдзельнікаў віталі міністры фінансаў і замежных спраў, кіраўнікі Нацыянальнага банка, Міністэрства эканомікі і іншых вядучых ведамстваў краіны. Без пераборшання скажам, што ў сённяшняга гатэля Marriott Minsk працавала сапраўдна школа перадавога вопыту для беларускіх, кітайскіх, нямецкіх, чэшскіх і іншых спецыялістаў.

З трыбуны форуму на адрас генеральнага дырэктара прадпрыемства Генадзя Міцкевіча яно калег прагучала:

шмат добразвучных ацэнак з вуснаў прэзідэнта Міжнароднага саюза страхавіцкай крэдытаў і інвестыцый Топі Вестэры і іншых замежных гасцей. Беларуска і досвед падтрымкі нацыянальнага экспарту, на агульную думку, цалкам станоўчы і заслужыў увагу.

На канферэнцыі шла размова аб развіцці сістэмы фінансавай падтрымкі экспарту, умацненні льготнага і ў цэлым крэдытнага фінансавання экспартэраў, пошуку шляхоў прыцягнення інвестыцый у беларускую эканоміку, далейшай актывізацыі работы на знешніх рынках, у першую чаргу рынках Расіі, Украіны, Казахстана.

«Звязда» вішнўе сваіго даўняга дэлегавога партнёра — ўнітарнае дзяржаўнае прадпрыемства «Белэксімгарант» — з прыкметнай датай і яго біяграфіі і зычыць далейшых поспехаў.

Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ.

У Міністэрстве антыванапальнага рэгулявання і гандлю падявілі вынікі работы рэгіёнаў у сферы гандлю, грамадскага харчавання і бытавога абслугоўвання насельніцтва за восем месяцаў.

Яны выводзяцца шляхам складання рэйтынгу рэгіёнаў на падставе 13 ключавых паказчыкаў развіцця наступных відаў дзейнасці: рознічны і аптвы тавараабароты, чысты прыбытак і рэн-

табельнасць продажаў, доля тавараў айчынай вытворчасці ў рознічным тавараабароце гандлю, рост цен, стан запавячэнасці перад пастаўшчыкамі тавараў і інш. Размеркаванне месцаў у абноўленым рэйтынгі не змянілася ў параўнанні са студзенем — ліпенем бягучага года. Па-ранейшаму лідзіруючыя пазіцыі займаюць Гомельская вобласць (першая пазіцыя), Брэсцкая вобласць (другая) і Мінск (трэцяя пазіцыя ў рэйтынгі).

Разносны гандаль — па адзіных падыходах

Міністэрствам антыванапальнага рэгулявання і гандлю ў узгадненні з міністэрствамі культуры і архітэктуры і будаўніцтва распрацаваны рэкамендацыі па арганізацыі і размяшчэнні перасоўных срэдкаў развознага і разноснага гандлю.

Таксама яны тычацца нестацыянарных аб'ектаў грамадскага харчавання, летніх пляцовак (у працяг залы), прылеглых да будынкаў і збудаванняў, у памяшканнях якіх размяшчаецца аб'ект грамадскага харчавання. Як пагаведзілі ў прэс-службе міністэрства, рэкамендацыі скіраваны на забяспечэнне адзіных падыходаў і патрабаванняў да аргані-

зацы і размяшчэння перасоўных срэдкаў развознага і разноснага гандлю, нестацыянарных аб'ектаў грамадскага харчавання, а таксама арганізацыі і размяшчэння летніх пляцовак. Дакумент дазваляе пазбегнуць неадназначнага тлумачэння нормаў заканадаўства па гэтых пытаннях, скарачэння адміністрацыйных бар'ераў у развіцці паслуг грамадскага харчавання.

Рэкамендацыі распрацаваны на падставе прапанов міжведамаснай працоўнай групы, створанай распрадэжнем прэм'ер-міністра для выпрацоўкі прапанов у адказнасленні арганізацыі грамадскага харчавання ў Беларусі.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziasda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БПХО» С ПОНИЖЕНИЕМ НАЧАЛЬНОЙ ЦЕНЫ ПРОДАЖИ НА 20 ПРОЦЕНТОВ

№ п/п	Наименование лота	Местонахождение	Начальная цена продаж, с учетом НДС, руб., коп.		Задаток, руб., коп.
			Исходная	Сниженная	
Лот № 4 капитальные строения и прочее имущество:					
1	Ремонтно-строительный цех с инвентарным номером 110С/86164, площадью 2355,0 кв.м, назначение – здание специализированного иного назначения	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 13Б, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8890 га	449 280,00	89 856,00	
1.1	Закрывающий РЦС1 с инвентарным номером 110С/102693, площадью 628,2 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, границили	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 13Б/2, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8890 га	85 248,00	17 049,60	
1.2	Здание склада РЦС1 с инвентарным номером 110С/102697, площадью 200,1 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, границили	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 13Б/1, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8890 га	24 864,00	4 972,80	
1.3	Автостанка с инвентарным номером 110С/102634, площадью 2603,0 кв.м, назначение – сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 17 на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8890 га	48 864,00	9 772,80	
1.4	Гараж на три автомобиля с инвентарным номером 110С/102636, площадью 187,4 кв.м, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 13Б/1, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8890 га	25 824,00	5 164,80	
1.5	Пост охраны №8 с инвентарным номером 110С/102593, площадью 3,9 кв.м, назначение – здание нежилое	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 13Б/2, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8890 га	1 920,00	384,00	
1.6	Благоустройство РСУ с инвентарным номером 110С/11836, площадью 8818,0 кв.м	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8890 га	303 360,00	60 672,00	
1.7	Трубопровод сетевой воды от ТК3А до РЦС1 с инвентарным номером 110С/11177, протяженностью 80,4 м, назначение – сооружение специализированное энергетик	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8818 га	1 632,00	326,40	
1.8	Трубопровод хозяйственной воды от ВК-22А до РСУ с инвентарным номером 110С/11758, протяженностью 173,4 м, назначение – сооружение специализированное водозаставочного назначения	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8818 га	854,40	170,88	
1.9	Участок канализационной сети от РСУ до КК-116 с инвентарным номером 110С/11721, протяженностью 187,6 м, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 14100000000602693 площадью 1,8818 га	1 248,00	249,60	
1.10	Кабельная линия КЛ 0,4 кВ от НЦ 0,4 кВ ТЦ-ЦПММ до ЦЩ «Автостанка», инвентарный номер 050009 по бухгалтерскому учету ОАО «БПХО», протяженностью 245,6 м, назначение – сооружение специализированное энергетик	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 7	201,60	40,32	
1.11	Кабельная линия КЛ 0,4 кВ от НЦ ЦПММ до РУ «РСУ», инвентарный номер 050007 по бухгалтерскому учету ОАО «БПХО», протяженностью 122,5 м, назначение – сооружение специализированное энергетик	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 7	172,80	34,56	
1.12	Кабельная линия 0,4 кВ от НЦ ЦПММ до РП «Пилома», инвентарный номер 050008 по бухгалтерскому учету ОАО «БПХО», протяженностью 128,0 м, назначение – сооружение специализированное энергетик	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 7	144,00	28,80	
1.13	Кабельная линия 0,4 кВ от НЦ ЦПММ до РП «Пилома», инвентарный номер 050008 по бухгалтерскому учету ОАО «БПХО», протяженностью 128,0 м, назначение – сооружение специализированное энергетик	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Фабричная, 7	144,00	28,80	
ИТОГО по лоту № 4:					

Аукцион состоится 14 ноября 2016 г. в 14.00 по адресу: 225410, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, каб. 503, 5-й этаж.

Организатор аукциона: открытое акционерное общество «Барановичский производственный кластер» (общественное объединение) (ОАО «БПХО», г. Барановичи, ул. Фабричная, 7.

Заявления и документы на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, каб. 602. Последний день подачи заявления на участие в аукционе – 08.11.2016.

Задаток вносится до подачи заявления на участие в аукционе на р/с 3012805450052 в отделении ОАО «АСБ Беларусбанк», код 15051201245, получатель платежа – ОАО «БПХО», УНП 200166488.

Шаг торгов – 5 процентов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший высшую цену. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 10 рабочих дней со дня подписания (утверждения) протокола о проведении аукциона. Сроки оплаты за предмет аукциона устанавливаются при заключении договора купли-продажи с продавцом.

Победитель (единственный участник) аукциона в течение 3 рабочих дней после проведения аукциона (утверждения протокола) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона в соответствии с Соглашением о проведении аукциона.

Дополнительную информацию можно получить у организатора аукциона: (80163)-64-05-19, 47-75-73.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Лот №1. Капитальное строение с инвентарным номером 235-3572, общей площадью 122,9 кв.м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 2251500010001622 по адресу: Витебская обл., г. Чашинки, переулок Молодежный, 4, начальная стоимость лота 14 000 рублей.

Собственник: ОАО «ПМК-26» (Витебская обл., г. Чашинки, переулок Молодежный, 4, УНП 300444655)

Местонахождение имущества: Витебская обл., г. Чашинки, переулок Молодежный, 4. По всем вопросам, касающимся осмотра имущества, обращаться к директору ОАО «ПМК-26» Сафонову А.В. (Раб. тел. 02133-4-19-110)

Наличие обременений: ЗЛОг ОАО «БПС-Сбербанк»

Место (адрес) и время проведения торгов: Отдел принудительного исполнения управления юстиции Витебского областного суда, г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, 28 октября 2016 года в 10.00

Справочная информация об организации торгов: Отдел принудительного исполнения управления юстиции Витебского областного суда, г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 2.4 Судебный исполнитель Деревин Сергей Евгеньевич, тел. (0212) 61 40 08

Начальник отдела Бурakov Вячеславович, 61 40 15

1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством.

2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского областного суда № 3642903001037 филиала № 200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505 не позднее 17.00 27 октября 2016 года.

Минимальная величина предложения – 5% от стоимости лота.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

Утратившие страховые полисы СООО «Белкохран» по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней в форме поездки за границу форм 2РН, 2РП серии БМ № 0928991, 0869006, 0884978; страховое свидетельство по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ серии ВА № 8670021 считать недействительными.

НОВОПОЛЬСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ Пуховичского района Минской области

проводит повторный открытый аукцион по продаже земельного участка для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома гражданам Республики Беларусь, расположенного на территории сельсовета

№ лота	Адрес земельного участка (кадастровый номер)	Площадь земельного участка (га)	Наличие инженерных сетей	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена (рублей)	Задаток
1	д. Культура, ул. Усходняя, 62; 624484004601000049	0,1500	Сети электроснабжения, возможность газификации	1 399,43	5 620	1 124

Задаток перечисляется на р/с № 360062511003 в ОАО «АСБ Беларусбанк», 222810, г. М. Горька, ул. Ленинская, 27, БИК 153001795, УНП 600177772, ОКПО 04429639, код платежа 04001. Новопольский сельсовет.

Порядок проведения аукциона в Положении о его проведении.

Аукцион состоится 28 октября 2016 года в 15.00 по адресу: г. Новополье, ул. Пуховичская, 21 (здание исполкома), Пуховичского района Минской области. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 24 октября 2016 года до 17.00 по вышеуказанному адресу.

Телефоны для справок: 8 (017-13) 3-03-16, 3-03-35; сайт Пуховичского райисполкома: www.pukhovich/minsk-region.by

Белгазпромбанк
Энергия твоего будущего!

Совместное белорусско-российское ОАО «Белгазпромбанк»

220121, г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2. Телефон для справок: 120

Данная отчетность опубликована на сайте ОАО «Белгазпромбанк» www.belgazprombank.by в разделе «Финансовые показатели»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2016 г. ОАО «Белгазпромбанк»

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт прироста	2016 год		2015 год	
				2016	2015	2016	2015
1	2	3	4	5	6	7	8
1	АКТИВЫ						
2	Денежные средства	1101		78 602	73 562		
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		669	621		
4	Средства в Национальном банке	1103		120 641	194 182		
5	Средства в банках	1104		126 121	139 350		
6	Ценные бумаги	1105		927 871	691 244		
7	Кредиты клиентам	1106		1 657 800	1 604 345		
8	Финансовые активы	1107		-	24 929		
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		539	17		
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		145 513	114 874		
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110		22 185	869		
12	Отложенные налоговые расходы	1111		29 581	30 543		
13	ИТОГО АКТИВЫ	1112		3 109 522	2 874 530		
14	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА						
15	Средства Национального банка	1201		-	82 423		
16	Средства банков	1202		879 995	600 015		
17	Средства клиентов	1203		1 737 584	1 752 204		
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		60 064	67 371		
19	Производные финансовые обязательства	1205		177	2 120		
20	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-		
21	Средства в банках	1207		11 343	18 478		
22	ВСЕГО обязательств	1208		2 689 163	2 522 611		
23	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ						
24	Уставный фонд	1211		189 357	125 227		
25	Эмиссионный доход	1212		12	12		
26	Резервный фонд	1213		40 372	35 758		
27	Фонды переоценки статей баланса	1214		32 887	19 769		
28	Накопленная прибыль	1215		157 943	171 165		
29	ВСЕГО собственный капитал	1216		420 359	351 919		
30	ИТОГО обязательств и собственный капитал	1217		3 109 522	2 874 530		

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 октября 2016 г. ОАО «Белгазпромбанк»

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт прироста	2016 год		2015 год	
				2016	2015	2016	2015
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Процентные доходы	2011		267 515	225 960		
2	Процентные расходы	2012		132 799	136 228		
3	Чистые процентные доходы	2013		134 716	89 732		
4	Комиссионные доходы	2021		35 782	34 715		
5	Комиссионные расходы	2022		9 416	8 113		
6	Чистые комиссионные доходы	2023		26 366	26 602		
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		580	500		
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		2 595	6 159		
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		32 551	65 443		

«СЮРПРЫЗЫ» ТЭХНІЧНЫХ ПАВЕРХАЎ

Карэспандэнты «Звядзды» адправіліся разам з ратавальнікамі ў рэйд па падвалах і гарышчах шматпавярховак



Не так ярка падрыхтоўка да халадоў праяўляецца ў абследаванні ратавальнікамі гарышчаў і падвалаў шматпавярхавых жылых дамоў. Калі ў падвале праектам дома прадуладжаны кладоўкі, то ўвага да яго ўзрастае шматразова. Жыхары могуць ператварыць тэхнічны паверх у сметнік. Куды больш зацікавіны гарышчы прычынаюцца да сябе людзей без пэўнага месца жыхарства. «Саграюцца» яны пад такім бясплатным дахам часцей за ўсё з дапамогай спіртнога. Ну, а тут да бяды ўсяго адзін крок. Сёлета ў Мінску падвалы гарэлі 19 разоў. «Чэмпіёнам» па ўзгаранні ў цёмных сутарэнных стаў Цэнтральны раён сталіцы. Тушыць поўныя сроды выязджалі 4 разы. Менавіта гэты раён стаў тэрыторыяй для рэйду супрацоўнікаў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Далучыліся да іх і карэспандэнты «Звядзды».

А ў самім падвале — склад разнастайных рэчэй. Ляжачы чыесці старыя гумавыя боты, скруткі дываноў, згужанія старыя дошкі. У адным з праходаў бачна кніга. Тут жа ляжачы пачкі 3-пад цыгарэт, упакоўкі 3-пад чыпсаў. Хтосьці «культурна» бавіў тут свой вольны час. Наш праважачы Аляксандр Папко падносіць руку да зачыненых дзвярэй. Адтуль прыкметна вее цяплом.

— Мабыць, гэта цэпавузел. Але ў любым выпадку трэба будзе даведацца, што там знаходзіцца. Таму што нашы людзі на выдумку хітрыя. Аднойчы мы абследавалі нежылыя будыні. На 1-м паверсе, як і належыць, праёмы вокнаў былі забіты дошкамі і закладзены рашоткамі. Аднак калі мы патрапілі ў дом, то аказалася, што адну з кватэр

прыстасавалі для сябе нейкія людзі. Прычым нехта з іх ведаў чыясарную справу. Трэба было прасунуць руку ў пэўнае месца, націснуць на сакрэтны рычаг — і рашотка спакойна адчынялася.

Бутэлька 3-пад машыннага масла на гары кардону

Падчодзім да пад'езда хрушчоўкі. Для таго каб трапіць у падвал, нават неабавязкова заходзіць у пад'езд: двое дзвярэй знаходзяцца побач. Таргануць за ручку — дзверы падаліся. Значыць, нехта з жылцоў пакінуў замok незачыненым.

А ў падвале пануе «царства нігілізму». Як у насмешку, надліс «Смецце не выкідваць» непада-



і Незалежнасці. Заходзім у адзін з яго пад'ездаў. Паднімаемся на апошні паверх і бачым: замok на дзвярах, якія павінны перагароджваць лесвічны марш на гарышча, вісіць проста «дзеля галачкі». А гэта значыць, што туды можа трапіць хто заўгодна. Праз невысокі дзвярны праём заходзім на гарышча. У глухім гуку храбосцення бітай цэглы пад нагамі раптоўна гуцьчы звонкая актыва шкла. Пасля адаптацыі зроку да паўцёмры позірк упіраецца ў чыесці шкарпэткі, бутэльку 3-пад спіртнога і пару упакоўкі 3-пад чыпсаў. Пэўна, пасядзек тут «рамантычныя» — дзірка ў даху такая вялікая, што можна спакойна вылезці вонкі і паглядзець на панараму горада з вышніх шостага паверха дома «сталінскай» будовы.

Патаемная льяжанка на гарышчы

Першай кропкай рэйду стаў дзвяціпавярховы дом на вуліцы Карастаянава. Пляцоўку перад уваходам у машынае аддзяленне ліфта нехта прыстасаву ў якасці локжа. Ацяпляльны сезон не пачаўся, аднак праблему сгравання невядомы пастаялец для сябе вырашыў: побач стаць дзве бутэчкі 3-пад спіртнога. Тут жа ляжачы і пакункі 3-пад цыгарэт і нейкая сумка. Забрацца сюды складана: влізнізья прагалы паміж вузенькімі металічнымі прыступкамі даверу не ўношаюць. Аднак месца невядомы валагула выбраў зручнае: з дзвярца паверхі і не заўважыш, хто там знаходзіцца.

— Жыхары часта пускаюць у пад'езд каго заўгодна. Але пра магчымым наступства яны думаюць не заўсёды, — кажа інспектар Цэнтра прапаганды і сацыя-

культурнай дзейнасці Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС Аляксандр Папко.

Валаугі са слясарнай падрыхтоўкай

Ідзём у іншы дом. Ён таксама будаваўся ў савецкія часы, але кардынальна адраўнавацца ад таго, у якім мы бавівалі раней. У падвале для кожнай кватэры прадуладжана кладоўка. Ды і схема сутарэння нагадвае хутчэй катакомбы — лабірынт праходаў, здаецца, цягнецца пад усім домам.

Трапіць у бязлюдны падвал можна з першага паверха. У яго гасцінца запрашаюць расчыненыя дзверы, якія, праўда, павінны быць закрыты на замok хоць бы для таго, каб туды не залезлі дзеці. Але таго жыхара, хто спускаўся ў падвал апошнім, гэтая акалічнасць не хвалюе.



збалакаваны. А гарэць тут ёсць чаму. Вось, напрыклад, на гары кардонных упакоўках стаяць бутэчкі 3-пад машыннага масла. Адна выпадкова іскра — і гэта падвал ператворыцца ў сапраўдную газавую камеру. Таму мы патрабуем, каб шляхі эвакуацыі былі вольныя. Але ж у нас думаюць як? Маўляў, мы праз тыдзень прыбрам, і ніхто не заўважыць. А колькі было выпад-

жыхары ў нас: сьшоў і пакінуў дзверы як ёсць. Колькі разоў казала ім — зачыняйце, у падвал жа можа зайсці хто заўгодна. Але не даходзіць...

«Рамантыка» ў цэнтры Мінска

Апошнім пунктам у рэйдзе значыцца дом-прыгараж на рагу двух праспектаў — Машэрава

БОГ АГНЮ І ГЛІНЫ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

Прыемным сюрпрызам для бабруйскага кераміста стала шыкоўнае выданне ад гэтай установы ў пералікам звыш 130 работ яго і мастакоў, якія былі падараваны музею. Альбом так і называецца «Калекцыя твораў керамікі Валерыя Калтыгіна і ўдзельнікаў міжнародных пленэраў «Арт-Жыжаль»». Гэты каталог быў адзначаны на 3-м Нацыянальным форуме «Музеі Беларусі».

Творчасць без абмежаванняў

Нягледзячы на ўсе арганізацыйныя складанасці, бабруйскае пленэр — адзін з самых папулярных на пастаўскай прасторы. Таленавіты магілёўскі кераміст Антон Ціханавец наогул л'чыць, што калі б не гэты пленэр, асабіста ён бы ніколі не стаў такім, які ёсць.

— Я шмат чым займаюся, але кераміка для мяне выключна творчасць. Гэта не спосаб заробіць або хобі. Хобі — гэта спорт, веласіпед. А кераміку я пакідаю для душы. Азам работы з глінай навучыўся ў мастацкай школе ў Магілёве, потым паступіў у вучылішча, і менавіта пленэр з'яўляўся для мяне заслонку нейкіх абмежаванняў. Ён даў мне магчымасць убацьчыць новыя прыёмы, цікавыя падыходы, нестандартныя хады. Я шмат чаго падглядаў, пераняў, цяпер імкнусь сам уносіць нешта новае. «Арт-Жыжаль» — самая вялікая творчая школа, якая была ў мяне. Тут ёсць магчымасць эксперыментаваць, зрабіць аб'пальванне не ў электрычнай печы, а ў печы на дрывах. Калі ёсць нейкі прамах, работу можна пераабіць.

Кансервавая бляшанка, або чаму трэба любіць казкі

Самае захапляльнае відовішча пленэра — аб'пальванне галоўнай фігуры. Гэта абавязкова адбываецца ноччу. Уздзел у яе нараджэнні прымаюць усе. Але Калтыгін — галоўны творца. Ён, быццам Бог агню, варожы над мёртвым целам з гліны. І вось — яно ажывае. Двухметравая ажурная вежа з капалюшым

наверсе не што іншае, як кансервавая бляшанка. Або авкаглюк. Ідэя — цалкам калтыгінская. Вынік заклапочанасці санітарным станам ракі Бярэзіны. Наконт кансервавай бляшанкі ў яго ёсць цэлая філасофія.

— У май 2013 года другі год праходзіць пад знакам гэтага прадмета, — усміхаецца ён. — Бляшанка, якая адкрыта і ўсюды валаецца пад нагамі. У ёй нешта там заводзіцца, расце. Хлам, адным словам. З інашага боку, кансервавая бляшанка нагадвае чалавека. Кожны жыве ў сваёй бляшанцы, зачыніўся ў ёй і не выходзіць. Наш мозг — гэта яшчэ адна кансервавая бляшанка, дзе адбываюцца розныя змяненні. Калі я выклаў сваю тэорыю аднаму знаёмаму керамісту, ён сказаў, што кансервавая банкі такімі не бываюць. Няпраўда. У свеце мастацтва ўсё бывае, і кансервавая бляшанка таксама. У іх могуць жыць каты, птушкі, чалавек. Бляшанка можа быць у выглядзе галавы, упрыгожвае чалавека, як карона. Я вось зрабіў кансервавую бляшанку ў рацэ, у ёй нешта расце, плавае рыба. Гэта дрэнна і для ракі, і для нас. Паспрабуйце зайсці ў Бярэзінку — там на дне шмат смецця.

Калтыгін цікава слухаць. Ён красамоўна перадае свае думкі, за якімі неабыхавацца да навакольнага свету, жыцця. Нават з бляшанкай не ўсё так проста. Яна як крывое люстэрка, праз якое выразна бачны зусім не прыгожыя рэчы. Калтыгін абячае, што кансервавая бляшанка яшчэ не хутка пакіне яго творчасць. Але яна паўстане ўжо ў новым абліччы. Глядзець на творы майстра — вялікае задавальненне. Яны матэрыяльнае ўвасабленне яго думак, перажыванняў, надзей. Таму іх можна разглядаць гадзінамі і кожны раз будзе здавацца, што ты бачыш нешта новае. Майстар сумуе, што мала навокал людзей, якія захапляюцца керамікай так, як ён. Шмат каму не хапае творчасці,

Вопыты пакіну ў кнізе

Валерый Калтыгін крху хітруе, раскаваючы пра тое, што яго ведаў нікому не патрэбны. Вучняў, якія ганарыцца сваім настаўнікам, хапае па ўсім свеце. Але заўсёды застаецца нейкая недагаворанасць, жаданне яшчэ нешта перадаць. За гадзі адданага захапленню керамікай жыцця назапасіўся вялікі архіўны фонд, які прыйшоў час сістэматызаваць і абнародаваць. Цяпер ініцыятар «Арт-Жыжаль» працуе над кнігай, якую збіраецца хутка аддаць у друк.

— Я так і называю яе «Вопыты настаўніка керамікі». Гэта будзе гісторыя развіцця пленэрнага руху ў Беларусі, як усё пачыналася ў 90-х і да чаго мы прыйшлі. Можна будзе азнаёміцца з чыста тэхналагічным бокам справы — які матэрыял браць, як яго прыгатаваць. Цяпер шмат літаратуры, прысвечанай кераміцы. Але аўтары абмяжоўваюцца агульнай інфармацыяй. Калі б я быў не кераміст, я па гэтых матэрыялах нічога б не зрабіў. Аўтар проста ўсяго патроху нахапаўся, і ў яго рэкамендацыях мала логікі. Для мяне важна зрабіць практычны матэрыял, выкладзіць метадыку. Я 14 гадоў выкладаў кераміку ў мастацкай школе, у мяне ёсць свой падыход. Хачу расказаць пра гэта справу даходліва жывой мовай, каб у чалавека, які возьме гэту кнігу ў рукі, не знікала жаданне тварыць.

Аква-глюк — адзін з папулярных экспанатаў на пленэрнай выставе ў музеі імя П. Масленікава.

— Прашу пафантазіраваць, а ён у адказ: «Я не ўмею», — абурэцца майстар. — Пытаюся ў дзвюхчыні: «Ты казкі чытаеш?» А яна: «Гэта ўсё хлусня і падман, я не веру ў казкі». І пра што з такімі можна размаўляць? Яны нават не хаваюць сваёй абыхавацы, зусім не хочучь напружвацца.

Нялі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

УП «Партизанское» приглашает Вас принять участие в переговорах по выбору подрядной организации для выполнения работ по адресу: «Текущий ремонт крыльца здания общежития, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Брестская, 56, корпус 1» УП «Партизанское».

Техническое задание и документация для переговоров можно получить у главного инженера предприятия — Бахура В.И. — 8-017-200-59-10, 8-029-371-36-10. Срок выполнения работ — ноябрь 2016 года. Временное проживание — 24 октября 2016 года в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Либкнехта, 43. Информацию о переговорах и заявка на участие по телефону 8-017-200-59-10.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже права аренды земельного участка для строительства торгового объекта (микрорайон «Южный-2» («Ольшанка-2») в городе Гродно 28 октября 2016 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Ориентировочная сумма расходов по подготовке земельного участка (руб.)	Условия продажи и целевое назначение земельного участка
1.	Право аренды земельного участка сроком на 50 лет	микрорайон «Южный-2» («Ольшанка-2») поз. по генплану № 105	0,7866	440100000001008878	153 831, 55	15 000,0	3 020,6	Строительство объекта общественного назначения 2-3-этажного перенорменной высоты, включающего торговый объект, объект общественного питания с административными и вспомогательными помещениями, объекты отдыха и развлечения, помещения социально-гуманитарного обслуживания с отдельным входом, встроившую котельную

Победитель аукциона обязан:

- в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 1 год;
- присутствовать к занятию земельного участка в соответствии с целями и условиями его предоставления не позднее 6 месяцев со дня утверждения проектной документации юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю, 1 год — гражданам;
- осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией;
- возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».

В случае нарушения сроков проектирования и строительства в договоре аренды будут предусмотрены штрафные санкции.

Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, предоставляет:

- Копии платежных поручений о внесении задатка за подучу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 152101752, УНП 590727594, получатель — ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.
- Юридическое лицо: достоверность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.
- Физическое лицо: паспорт, а в случае документов — удостоверение представителя физического лица — паспорт и нотариально заверенную доверенность.
- Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.

3. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона, а также расходы по подготовке земельного участка, документации, возместить отделу коммунального имущества и приватизации Гродненского горисполкома расходы по подготовке документации для проведения аукциона.

4. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом.

Аукцион состоится 28 октября 2016 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 57, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по 26 октября 2016 года.

Телефоны для справок в Гродно: (0152) 72-05-37, 72-05-46. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

НЕ ВЕРЦЕ ПРЫГОЖЫМ АБЯЦАННЯМ!

Будзь пільным!

Асабліва калі вам прапаноўвае добрую работу незнаёмец з інтэрнэту

У лютым гэтага года праваахоўныя органы затрымалі студэнтку адной з мінскіх ВНУ, якая арганізавала пастваўкі ў Турцыю беларускіх дзячэц для занятых працэдураў. Што характэрна, «працавала» яна нават не выходзячы з кватэры. Праз інтэрнэт займалася вярбоўкай даверлівых беларусаў, дыстанцыйна арганізуючы іх выязз з зводзіла з кліентамі ў Турцыю.

Сяргей Колтун падкрэслівае, што злычынцы ўсё часцей выкарыстоўваюць сучасныя тэхналогіі. Так, гандляры людзьмі часта дзейнічаюць праз інтэрнэт, у прыватнасці, праз сацыяльныя сеткі, асабліва праз папулярную ў Беларусі ўзростаў сетку «УКантакце». Пры гэтым самі вярбоўшчыкі нярэдка знаходзяцца за межамі Беларусі.

«Вярбоўшчыкі, якія апрацоўваюць нашых грамадзян праз інтэрнэт, сам можа знаходзіцца ў Кітаі, Украіне, Турцыі, — кажа кіраўнік праграмы «Ла Страда» МГА «Гендарныя перспектывы» Алена НЕСЦЯРК. — У інтэрнэце можна вывесіць любую фатаграфію, назвацца любым імем, і няма ніякай гарантыі, што людзі, з якімі вы маеце зносіны ў сённяшні час, на самай справе з'яўляюцца тымі, кім прадстаўляюцца».

Выхадных, амаль не кармілі і нічога не плацілі. Тых, хто спрабаваў уцячы, лавілі і прывозілі назад. Аднаму з жыхароў Брэста ўсё ж удалося збегчы, ён і звярнуўся пасля ў беларускую міліцыю. Уся краіна не так даўно абмяркоўвала загаданы выпадак. 27 верасня супраць гэтага вярбоўшчыка была заведзена крымінальная справа, яму праграма ад 3 да 5 гадоў пазбаўлення волі. Расследаванне працягваецца.

«Апрацоўваць» даверліваю ахвяру могуць доўга...

Аплату за сваю «працу» яна атрымлівала праз сістэму электронных плацяжоў. Пры затрыманні ў гэтай студэнтцы, па словах намесніка начальніка Галоўнага ўпраўлення па наркартраві і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МУС Рэспублікі Беларусь Сяргея КОЛТУНА, было канфіскавана 200 тысяч долараў, 4 тысячы еўра і на рахунак арыштавана 130 тысяч долараў.

Яны прапаноўваюць, напрыклад, работу з добрай зарплатай, абяцаюць выезд, прахыванне і харчаванне за кошт работадатца. Зводзяць ізноў жа ў інтэрнэце з людзьмі, якія ўжо нібыта працуюць на яго і станоўча адракаюцца аб ім. Потым чалавеку прапаноўваюць аформіць турыстычную візу і выехаць за межы, а пасля абяцаюць заключыць кантракт і выдаць рабочую візу. «Апрацоўваць» даверліваю ахвяру могуць дастаткова доўга, да паўгода, пералісваючыся з ёй і абяцаюць залатыя горы. Пры гэтым пра самога вярбоўшчыка чалавек, па сутнасці, нічога не ведае. Інтэрнэт дазваляе зламаць кожную пэўную аніманінасць.

«Прадпрымальныя» беларусы атрымліваюць па ўсёй стругасці закона

Сяргей Колтун пры гэтым адзначае, што вярбоўшчыка, які знаходзіцца на тэрыторыі іншай краіны, прыцягнуць да адказнасці вельмі складана: калі злычынства адбываецца на тэрыторыі іншай дзяржавы, яно не можа расследавацца ў Беларусі.

Але часам злычынцамі аказваюцца і беларусы. Не так даўно жыхар Лідскага раёна нелегальна ўвёз з Расіі 16 в'етнамцаў, паабяцаўшы ім перапрацу ў Заходнюю Еўропу. Але замест Еўропы в'етнамцы патрапілі на падсобны ўчастак вярбоўшчыка, дзе іх прымушвалі працаваць. За гэтае злычынства «прадпрымальны» беларус атрымаў 7 гадоў пазбаўлення волі.

Толькі пры наяўнасці кантракта можна звярнуцца ў суд

Дарчы, паводле статыстыкі Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа, 65% падарпелых ад працоўнай эксплуатацыі беларусаў — мужчыны ад 30 да 45 гадоў. Як засцерагчы сябе ад падобнай сітуацыі? Самая галоўнае — не верыць вусным абяцанням. Да гэтага заклікае ўсіх нас Алена Несцярук. «Працэс працаўладкавання павінен быць пазатпальным, — сцвярджае яна. — Нельга даяраць першаму ж чалавеку, які паабяцаў вам высокую зарплату. Трэба разумець, калі сярэдні заробак у Прыбалтыцы 700 еўра, а вам прапаноўваць 3 тысячы, то недзе ёсць падвох. Падрабязна вывучыце ўсе дакументы, якія вас просяць падпісаць. Выязджаць на работу за мяжу трэба выключна па рабочай візе. Толькі пры наяўнасці падпісанага кантракта вы можаце звярнуцца ў суд, каб адстаяць свае правы. Акрамя таго, перад выездам абавязкова запішыце тэлефоны крызісных ліній».



Святлана БУСЬКО. busko@zviazda.by

«ЛЮКСЫ» ПАДРЭЗАЛІ КРЫЛЫ

Футбольная зборная няўдала правяла адборачныя матчы чэмпіянату свету 2018

Пасля нулявой нічыёй з французамі, якая паслужыла ў беларускіх заўзятараў вялікую долю аптымізму, нашы футбалісты моцна саступілі зборнай Нідэрландаў на выяздзе 1:4, а затым дома сустрэліся са зборнай Люксембурга, якую, вядома, павінны былі абгульваць.

Індывідуальныя дзеянні. У канцоўцы не хапіла канцэнтрацыі. Мы не мелі права губляць два ачкі, апраўданна ніякіх не можа быць. Дзе не хапае класа, трэба браць характар. Зараз галоўнае не здавацца і ісці да канца — адзначыў галоўны трэнер зборнай Аляксандр Хацкевіч.

Максім Валадзько: — Напэўна, можна сказаць, што гэта катастрофа, таму што страцілі вельмі важныя ачкі. Павінны былі абгульваць Люксембург, каб захаваць шанцы на выхад. Далей будзе вельмі цяжка.

Мікалай Сігневіч: — Гэта дрэнны вынік. Хачу папрасіць прабачэння за сваю гульню перад заўзятарамі, футбалістамі, трэнерскім штабам. Вельмі цяжка. Расслабленыя былі ці што... Не ведаю. У мяне, напэўна, атрымаўся найгоршыя гульня за ўсё жыццё. Наогул нічога не ўдалося.

Халодным вечарам у панядзелак на «Барысаў-Арэне» сабраліся больш за 10 тысяч заўзятараў, і трэнеры і гульцы перад матчам сцвярджалі, што ніхто не мае намеру губляць ачкі ў гульні з Люксембургам. Падапенны Аляксандра Хацкевіча нядрацца пачалі па-яднак і на працягу ўсёй гульні стваралі калія варат гэтай шмат небеспэчных момантаў, аднак ніяк не маглі завяршыць іх вынікова. Адзіны гол беларусаў забіў Павел Савіцкі, які выйшаў на замену ў другім тайме. Аднак на сваю радасць была нядоўгай — праз пяць хвілін гошці адказалі выніковым ударам са штрафнага, мяч на рахунку Арэльяна Еахіма — 1:1. Такім чынам, адзіны удар па варотах беларусаў прынес Люксембургу нічыю.

Аляксандр Глеб: — Пачалі нядрацца, прэсінгавалі, моманты стваралі... Але класа не хапае для рэалізацыі ўласных момантаў. Сапернік пасля выдалення глыбока сеў у абарону. Самі в'янаватыя. Магчыма, не пашанцавала, але патаўраўся: класа не хапае. Я вельмі засмучаны, хацелі парадваць сваіх заўзятараў. Ачкі з Люксембургам — гэта хажліва.

У наступным туре 11 лістапада зборная Беларусі згуляе ў гасцях у каманды Балгарыі, французцы прымуць Люксембург, шведы на сваім полі сустрэнуцца з Нідэрландамі.

Турнірнае становішча пасля трох тураў: Францыя — 7 ачкоў, Швецыя — 7, Нідэрланды — 4, Балгарыя — 3, Беларусь — 2, Люксембург — 1.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@zviazda.by



